

es saig

Sant Jaume

editorial

La canícula

Arribat l'estiu, estam a punt d'entrar a la canícula, que és el període de l'any en què sol fer més calor. Els seus límits són imprecisos; segons els antics començava a principis de juliol i acabava a mitjans d'agost, però n'hi ha que escurcen aquest temps deixant-lo en unes quatre setmanes. El nom és llatí: el mot "canícula" vol dir "cussa petita", "cusseta", i és el nom que els romans donaven a l'estel Sírius, de la constel·lació del Ca Major. I així anomenaven els moments més calorosos de l'any perquè la sortida i posta del Sol coincidia amb les d'aquest estel. Sembla que això passava fa dos mil anys perquè actualment, a causa de la precessió, s'ha produït un endarreriment i el naixement hel·líac de Sírius ja no coincideix amb l'època de màxim calor. Però el nom ha quedat.

Tot aquest introit, una mica pedant, és per dir que ve el temps de suar de valent. Les calors caniculars desperten sentiments i sensacions molt diverses i molt oposades segons parlem d'un pagès, un estudiant, un hotel·ler, un turista, un reumàtic, un fredoler o un afectat de calor. La imatge de l'estiu per a uns seria una bona torrada corporal damunt l'arena durant el dia i gresca i sarau a la nit; altres, en canvi, l'assimilarien al monòton i estrident cant de les cigales a ple sol i a l'emprenyador cri-cri dels grills enmig de la nit. Evidentment, el ventall de representacions o clixés estiuencs és variadíssim i complex. (Per cert, ja que han sortit les cigales, recordem la mala fama que tenen enfront de les laborioses formigues, però fixau-vos en els insecticides que gastam en unes i altres. Coses dels faulistes).

Però l'estiu, a més de vacances i descans per a uns i feina penosa d'arregla d'ingressos, pensant en la resta de l'any per a altres, comporta diverses inquietuds, entre d'altres aquestes dues: la manca o penúria d'aigua i el foc en forma d'incendis forestals. Enguany sembla que de la primera, l'aigua, no se n'ha de parlar; com que ha plogut molt, aquest problema es pot deixar de banda i no cal preocupar-se; tant de bo no ens equivoquem i no en passem manca. En canvi l'altra, els incendis, s'ha convertit en una preocupació o alarma greu; tots sabem per què: si les garrigues i pinars ja estaven, en general, brutes i plenes de matolls i llenya seca, ara presenten un aspecte molt pitjor; són molt pocs els pinars que s'han netejat després de la tramuntana que tants arbres va arrabassar; són com una esca preparada per arrambar-hi un misto, i tots sabem que els incendis són bons de començar i molt mals d'apagar. Això vol dir que cal, més que mai, evitar les imprudències, precisament perquè el risc és més gran; altra cosa són els piròmans, uns malalts imprevisibles que difícilment es poden controlar; poca cosa hi podem fer com no sigui vigilar i resar perquè no es despertin els seus instints. En fi, esperem que les suposicions pessimistes no es compleixin, i col·laborem tant com puguem a fi que la cosa acabi bé.

I res més, com no sigui desitjar-vos bon estiu i bones festes. Perquè la canícula també és temps de festes i el nostre ajuntament ens coneix prou bé i ha estat generós. Voleu festa? -han dit-; idè festa tendreu: un mes sencer. Sort tenim que no és obligació assistir a tots els actes.

Molts anys, i fins al setembre.

**Bolletí de l'Obra
Cultural Balear
d'Algaida**D.L. P.M. 495/80
REVISTA MENSUALDOMICILI
Apartat de correus 5 d'AlgaidaTELÈFONS
971 665 042
971 272 576FAX
971 665 679ADREÇA ELECTRÒNICA
essaig@premsaforana.comIMPRESSIÓ
Tirrena, S.A. Manacor
Telèfon 971555212ADMINISTRACIÓ
Junta Directiva
de l'Obra CulturalDISSENY I MAQUETACIÓ
Gabriel Salas
Guillem VanrellCORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
Isabel BusquetsCOL·LABORADORS
Biel Bibiloni
Laura Ferragut
Miquel Fiolet
Catalina Fullana
Catalina Martorell
Pere Mulet
Joan Mulet
Antònia Maria Mulet
Xesc Oliver
Pere Sales
Biel Sastre
Miquel Serra
Joan Trobat
Titoieta Ràdio*es saig*
NOMÉS ES RESPONSABILITZA
DE L'EDITORIAL

sumari

Editorial	2
Sumari/Portada	3
Comiat	4
Calaix de sastre	5
M'han dit que diuen	6
Pluviòmetre	8
Moviment demogràfic	9
L'ajuntament informa	10
Fotografia antiga	11
Programa Festes de Sant Jaume	12
Biblioteca Municipal d'Algaida	14
Sabeu on és?	16
Dos mots sobre...	17
Titoieta Ràdio	18
Els lectors escriuen	19
El sant del mes	20
Fa vint anys	21
Una passejada, dues estampes...	22
Un variat de poesia	23
Esports	24
Relat	27
Reportatge fotogràfic	29
Notícies	32
Pina	33
Noticiari de l'OCB d'Algaida	34
XV Festival de Música Classica	35
Notícies d'arxiu	36
Una xerradeta amb...	40

portada

Carreres de joies. Fotografia de Gabriel Munar.

comiat

Queda ja molt lluny aquell desembre del 1980 quan, carregats d'il·lusions, començarem a parlar un grup de gent, jove i no tan jove, de fer una revista, una publicació periòdica que ajudàs la gent d'Algaida a llegir notícies, articles, fets i entrevistes relacionades sempre amb persones i activitats del nostre poble. I decidírem fer-ho en català, tot i que sabíem que, d'entrada, molta gent pensaria que ells no sabien llegir-hi i que no n'havien estudiat mai. Al final es va comprovar que no era tan difícil i que tothom ha pogut seguir la nostra història recent sense més entrebancs a través d'ES SAIG.

Però tota aventura arriba al seu fi i ara ja és hora que una nova fornada agafi el timó i que apareguin noves idees, noves formes, nous col·laboradors, noves maneres de fer; que la nostra revista faci una passa endavant i, sense oblidar els lectors de sempre, aquells que han permès que la revista hagi durat fins ara, es captin nous lectors, d'una altra generació i que, per tant, tenen també unes noves inquietuds i interessos diferents.

Per això, amb molta satisfacció i agraint-vos que m'hagueu deixat estar en aquest projecte durant tants d'anys, pens que és hora de donar pas a noves persones que, sens dubte, donaran un nou aire i una empena necessària a aquest SAIG que, esper, continueu sentint-lo vostre. Per tot això deix la direcció de la revista. Moltes gràcies per tot.

Delfi Mulet

IX Premi Santa Anneta de Llengua i Cultura Catalanes

El Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio, us convida a l'acte de lliurament de la novena edició del guardó. Se celebrarà dia 26 de juliol, festivitat de Santa Anna, a les 21.00 h, al Casal Pere Capellà d'Algaida.

((a Centre Cultural d'Algaida

AMB EL SUPORT DE LA

Fundació
"SA NOSTRA"

calaix de sastre

Contra les cites

És realment sensacional la capacitat que tenen els bons escriptors per fer-nos viatjar sense que aixequem el cul del balancí. Des que he llegit el magnífic *A peu per Galícia* de Josep Maria Espinàs, sempre que pas pels voltants de Bon Sossec i veig la descomunal tortada de ciment que hi han construït, record les paraules que l'escriptor barceloní cita de Julio Camba. En reparar la fastuositat d'una botiga que es dedica a la caritativa tasca de preparar l'enterrament dels altres, l'escriptor gallec es posa irònic. Indubtablement, tots ens hem de morir, senyors funeraris, però estaria bé que no s'esforçassin gaire per recordar-nos-ho; al cap i a la fi, la cosa resulta bastant més trista per a nosaltres que per a vostès. Això, més o menys, escriu.

"Déu és infinit!", s'exclama un dels personatges amb què topa Espinàs durant la seva passejada per terres gallegues. I la capacitat que tenen alguns homes per fer negoci amb les coses divines i els seus misteris, també que ho és, infinita. Ho ha deixat escrit, de forma ben entenedora, un altre prosista extraordinari, el txec Bohumil Hrabal: "L'empresa més gran del món és l'església catòlica, que fa negoci amb una cosa que ningú mai no ha vist ni tocat, ni s'ha trobat pel carrer d'ençà que el món és món, i aquesta cosa s'anomena Déu". L'expressió pot fer pensar que ha estat pronunciada per una persona allunyada de tota creença religiosa. Ben al contrari: Hrabal es proclamava en els seus llibres -que són una delícia- molt creient, però profundament irritat amb l'excessiu mercantilisme que demostren els que regeixen les coses de la fe. N'hi ha que no tenen cap mirament a barrejar Déu amb una cosa tan sagrada com són els diners!

Tot i que, com Pere Calders, crec en les vocacions d'una manera limitada -"Si, a l'edat de triar, la vocació decidís, hi hauria més bombers i soldats de parada que els que fan falta", Calders dixit- pens que hi ha vocacions que imprimeixen caràcter. Com per exemple la de guanyar diners. Quan tots plegats ens trobem al cel, què faran els especuladors? Jo no m'imagín determinades persones dedicades tota una eternitat a la contemplació tranquil·la panxa enlaira, a la folgança, a un plàcid estat de letargia, al dolce fare niente dels italians. "El dòlar crea hàbit", va dir Blai Bonet. I, comprovada l'experiència, està per veure si alguns sabran renunciar als bons costums fins i tot després de morts.

Potser, estimat lector o lectora que has tengut la paciència d'arribar fins aquí, hagis trobat que avui faig un ús excessiu de les cites. I no et falta raó. Però, ara que m'ha pegat per la cosa mística, et diré que una de les millors virtuts que podem practicar és la humilitat. I si hi ha qualcú que ha expressat de forma immillorable allò que nosaltres volem dir, per què no copiar-lo sense vergonya? En definitiva, la tradició és una còpia. I això també és una cita, però no record de qui. Deman excuses per l'oblit imperdonable.

En Calaix i Desastre

m'han dit que diuen

Ens ha arribat qualche comentari en el sentit que aquest Sord el mes passat tenia bastant mala llet: o no havia sopat o si havia sopat era de bledes i un tassó d'aigua (això posa de mal humor qualsevol). Bé, el fet és que avui intentarem veure el caire positiu dels comentaris que hem sentit darrerament. El mal és que no sabem si podrem omplir una plana...

Sant Jaume ja és aquí i un que va veure els programes va comentar que hi havia moltes festes. Un temps es mirava si la festa queia en dimarts o divendres, perquè així hi havia un dia o dos més de festa. Ara no importa en quin dia cau Sant Jaume ni si és festa a tot Mallorca o no. Començarem a fer trull per Sant Pere, amb el comiat d'en Toni rector i ja no aturarem fins a finals de mes. Ja fa anys que el nostre ajuntament ha vist que el poble vol festa..., i festa hi haurà.

Ens han dit que enguany serà any d'inauguracions per part de les nostres autoritats. A la fi podrem veure aquesta meravella que han aixecat devora Ses Escoles i que fa tants d'anys que esperàvem: el poliesportiu cobert. Ara veurem si ha valgut la pena esperar tant. Ens han dit que també volen inaugurar els vestidors de les piscines, i els aparcaments del Colomer, i la remodelació del camp de futbol, i pistes de tennis... Tendran una feinada... Per cert, ja que han sortit les piscines, sembla que hi ha hagut un problema (no sabem exactament quin) que les ha tengut tancades durant uns dies de molta calor.

El que haurien de posar clar, de cara a anys vinents, és si el Club Esportiu Algaida té a perpetuïtat la concessió del bar de les festes. L'any passat ja en sentírem parlar i enguany altra vegada. S'hauria d'aclarir perquè, per ventura, hi ha altres entitats, sense ànim de lucre com el futbol, que hi estarien interessades.

Però hem dit que no hem de parlar de problemes, sinó de coses alegres, com fou la rebuda que el poble va fer a les jugadores de volei que, malgrat que arribassin a la mala hora, es trobaren la plaça plena de gent que les esperava i animava. A la secció d'esports ja us explicaran quin ha estat el seu èxit; aquí només ens volem fer ressò de la rebuda que, de forma espontània, els va fer el poble.

Aquest mes ja hem sentit parlar bastant de dinars i sopars: els caçadors, tant de la Societat com de la Comuna, no deixen aquests bons costums; i els pagesos de la Cooperativa procuren no quedar

endarrera, i feren un bon dinar; així mateix un ens va comentar que els pagesos solen ser menjadors, i això els restauradors ho han de tenir en compte. Bé, el fet és que ens han dit que els sopars a la fresca ja han començat i a un bon ritme: tant a cases del poble com a casetes de fora vila, els caps de setmana són moltes les "reunions" que es fan "peu davall taula". Mirau si se'n fan molts, de sopars, que fins i tot la gent d'aquesta revista, d'ES SAIG, ens han dit que té previst fer-ne un, de sopar. Haurem de parar l'orella bona, només faltaria que ens passàs per alt...

No és estrany que la gent s'hi acostumi, als sopars a la fresca, ja que l'ajuntament és el primer que n'organitza un damunt plaça. Això sí, aquest vespre els sopadors segurament no hauran d'aguantar el renouer que fan els motorets que circulen, o fan carreres, pel poble. Ja n'hem sentit molts que es queixen d'aquest problema que tenim cada estiu. I si els motorets passen durant el sopar, no passa res, t'has d'aturar de xerrar una estona... El problema és si estàs dins el llit intentant dormir i has agafat el primer so, tot i que un moscard o dos i la calor... quan sembla que ho has d'aconseguir, ja t'adorms, llavors passa un ..... motoret (posau-hi l'adjectiu que vulgueu) a tota velocitat, i és com si el llit s'enfonsàs.

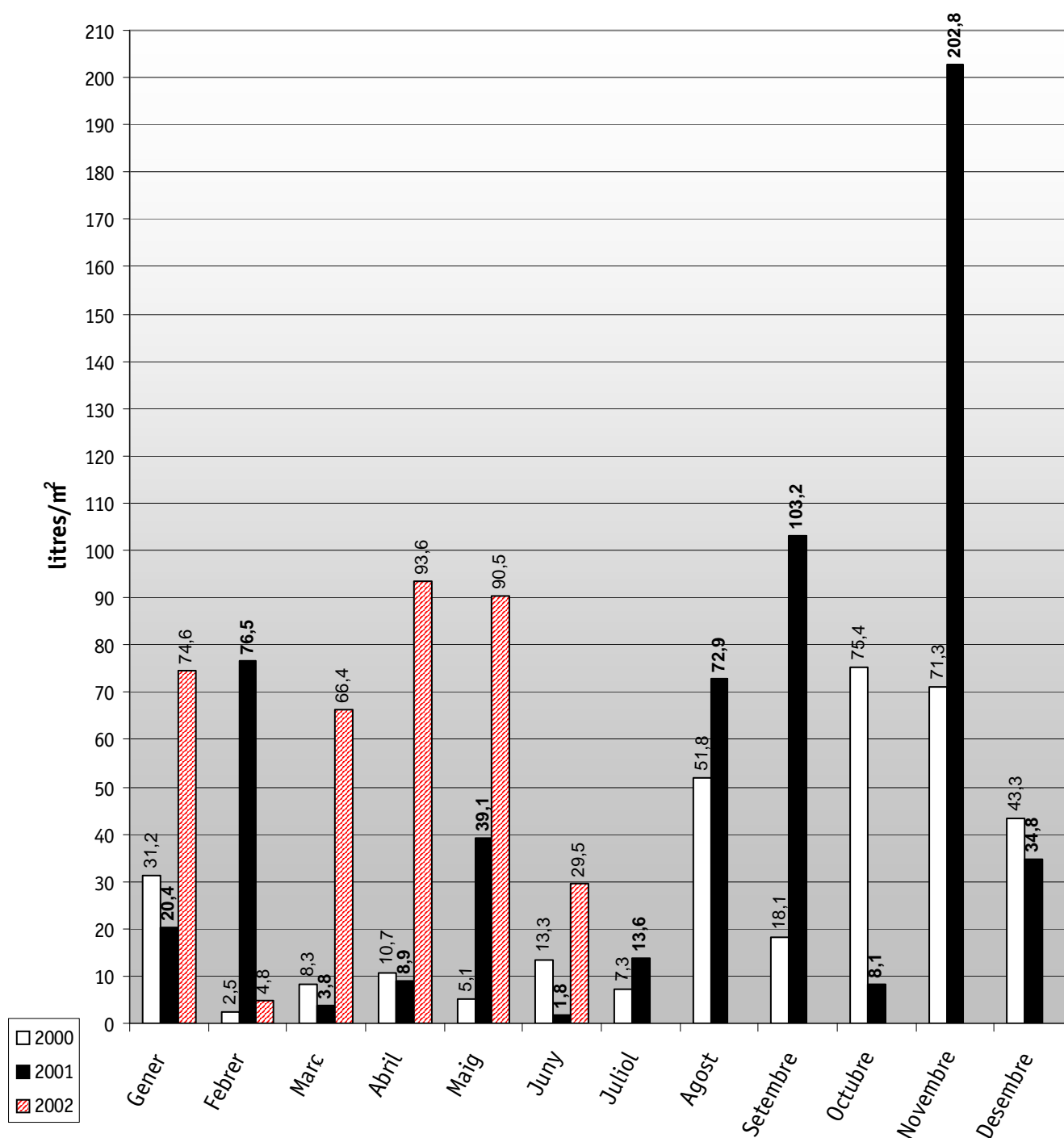
Els de Titoieta no es cansen de celebrar aniversaris: un cada any, almanco. Ens han dit que a la placeta de davant la farinera organitzaren una bona festeta: poc menjar (gens), molta beguda, unes diapositives molt bones, una música que no deixava xerrar (no s'hi va a xerrar a aquests llocs),... una bona festa. Un que hi va anar, segons ell no massa prest, va trobar que hi havia poca gent..., però quan va trobar que era hora de partir va comprovar que era el moment en què arribaven els més joves. I aquest és un dels casos que et fan sentir "carrossa"... vell.

Només faltaria que a principis d'estiu no parlàssim d'aigua. Repetirem el que hem dit tot l'any, i ben contents: enguany ha plogut. Segurament l'estiu no serà problemàtic, en aquest aspecte... Però... (sempre hi ha d'haver un emperò). A una rotlada que va sortir aquest tema, un va dir que no ho veia tan clar, això que l'aigua basti: ens va fer veure que pels voltants del poble hi ha tantes tomatigueres i pebrers com a Sant Jordi temps passat. I, per sort, les patateres no les han hagut de regar molt, perquè va ploure, que si no... ja hauríem vist com responien els pous del poble.

Bé, ja només ens queda desitjar-vos unes alegres festes de Sant Jaume. No us canseu massa, que seran llargues, i n'hi ha que els matins han d'anar a fer feina. En fi, bones festes de Sant Jaume, i bon estiu!

Un sord

pluviòmetre

Per comprovar que ens trobam dins un any ploiver, basta fer una ullada a les pluges que han caigut mes a mes. Ara entrem en una època en què aquesta secció sol presentar quantitats poc voluminoses d'aigua. Però el mes de juny encara s'ha comportat amb certa generositat, perquè s'han recollit 29'5 litres que es produïren a principis de mes.

moviment demogràfic

Defuncions

Antònia Gelabert Oliver
morí el 31 de maig
als 93 anys

Apol·lònia Salas Oliver
va morir dia 1 de juny
als 87 anys

Naixements

Juana Ana Vidal Ruiz
filla de Jaume i Antònia.
Va néixer dia 5 de juny.

Alba Riveiro Iraola
illa de Juan Antonio i Aina.
Va néixer dia 17 de juny.

Us recordam que en aquesta secció publicam les defuncions i naixements de les persones que estan inscrites al jutjat d'Algaida. Si s'han inscrit en un altre municipi, ens heu de fer arribar les dades (i la fotografia) si voleu que es publiqui.

A la meva mare Apol·lònia "Menuda"

Vàrem tenir el conhort,
jo i la meva germana,
poder tenir-la aferrada,
a sa mà que tremolava
quan se presentà la mort.

Crec que li podem dir sort
perquè ella ho desitjava
per no passar sa penada
que darrerament passava
per tenir el cor tan fort.

Un cor que es reblania
quan havia de fer el bé,
consolant a té qui té
al que ho havia de menester,
ella mai un no tenia.

Asseguda a sa cadira
moltes visites tengué,
si ella no estava bé
ningú mai ho conegué
perquè escampava alegria.

Fills i néts, tothom t'enyora,
gràcies per haver-mos guiat,
des d'on hauràs arribat
segueix al nostre costat
seguint sent nostra pastora.

Per això aquesta persona
en el cel haurà anat,
a la fi s'haurà 'juntat,
lo tants de pics demanat,
estar amb en Pere Mindona.

Guillem "Mindona"

l'ajuntament informa

VISITA DEL CONSELLER D'INTERIOR

El passat 5 de juny, el batle i la corporació vàrem rebre la vista del Conseller d'Interior del Govern de les Illes Balears, Josep Maria Costa i Serra, per presentar el Pla de Qualitat a la Funció Pública. Després de la reunió de treball on va explicar els objectius que es volen aconseguir amb aquesta iniciativa dins la funció pública, el conseller es va trobar amb els representats de les diferents entitats i associacions del municipi, per explicar-los, també, els propòsits d'aquest pla.

PAVEL·LÓ DE SES ESCOLES

Les obres del pavelló cobert de ses Escoles es realitzen a un bon ritme, ja que està prevista la seva inauguració el 25 de juliol, coincidint amb les festes de sant Jaume. Amb l'objecte de visitar aquestes obres, el passat 28 de juny, ens va visitar la Directora General d'Esport, Joana Maria Petrus i Bey, que fou rebuda pel batle i per altres membres de la corporació. A més del pavelló, va seguir les obres de condicionament del camp de futbol i de les pistes de tennis.

CAMP DE FUTBOL

Durant el mes de juny s'han iniciat les obres de la primera fase de millora i condicionament del camp de futbol es Porrassar. Com ja anunciàrem a aquestes mateixes pàgines el mes passat, l'empresa constructora és Melchor Mascaró.

El plec de condicions que ha de regular l'adjudicació per concurs de la segona fase d'aquesta obra fou aprovat per la Comissió de Govern del passat 12 de juny. L'objecte d'aquesta 2a fase és la instal·lació de gespa artificial al terreny de joc del camp de futbol. Aquesta obra s'adjudicarà durant

el mes de juliol, una vegada transcorreguts els terminis administratius corresponents.

MILLORA I EMBELLIMENT DE L'ENTRADA DEL CARRER DES COLOMER

Durant el mes juny han començat les obres de millora i embelliment de l'entrada del carrer des Colomer. L'empresa que realitza les obres és Hermanos Gost, SA.

PAVIMENTACIÓ DEL CAMÍ DEL CEMENTIRI DE PINA

També, durant el mes de juny s'han realitzat les obres de pavimentació del camí del cementiri de Pina. Aquest projecte, amb un pressupost de 29.181,10 •, està finançat a parts iguals per l'Ajuntament d'Algaida i la Conselleria d'Agricultura i Pesca, segons el conveni signat per ambdues parts el passat 20 de desembre de 2001.

PISCINES MUNICIPALS

El passat 18 de juny una avaria en el sistema de depuració de la piscina, que va coincidir amb un tall del corrent elèctric, va inundar la sala de màquines de la depuració i del control dels paràmetres químics de l'aigua. Aquest fet ha provocat el tancament de les piscines per un període de dues setmanes, per poder reparar tot el material que ha quedat afectat.

Per evitar que torni passar una situació com aquesta, s'han instal·lat mesures complementàries de seguretat.

El proper 1 de juliol es tornen obrir al públic, a més, també comencen els cursos de natació. Des de l'ajuntament us demanam disculpes per les

molèsties que us hagi pogut ocasionar la mancança d'aquest servei durant aquest dies.

ESCOLA MUNICIPAL D'INFANTS

El passat 16 de juny va acabar el període per formalitzar la preinscripció de la matrícula per al servei de l'escola municipal d'infants. Han quedat excloses totes aquelles sol·licituds que es varen entregar fora de termini. Si a l'hora de fer la matrícula, durant el mes d'agost, algú dels que ha fet la prescripció renuncià a la plaça, aleshores l'ocuparia, per ordre d'entrada de la sol·licitud, el primer que va quedar exclòs a la llista d'admesos.

Us recordam que el termini per formalitzar la matrícula serà la primera quinzena del mes d'agost, des de l'1 al 16 d'agost, ambdós inclosos.

ANIVERSARI DE MADÒ MAGDALENA

El passat 7 de juny madò Magdalena de s'Hort d'en Falconer va complir 105 anys. El 8 de juny, el batle, acompanyat pels regidors de l'Ajuntament d'Algaida i pels membres de la Junta de la Gent Major, va felicitar madò Magdalena. N'Antoni Garcias Simó, Director General de Patrimoni i Entitats Jurídiques, en nom del President del Govern de les Illes Balears, també va felicitarla centenària.

FESTES DE SANT JAUME 2002

A continuació us oferim el programa de les festes de sant Jaume d'enguany. El programa de festes, tant d'Algaida com de Pina, varen ser aprovats per unanimitat per l'ajuntament plenari, a la sessió extraordinària celebrada el passat 20 de juny.

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

foto antiga

Aquesta foto antiga és de l'any 1933 i se situa vora la bassa de Sa Fontanella d'Es Porrassar.

Hi apareixen de dreta a esquerra:

na Joanaina de Cas Brau
na Joana Massoles
en Miquel Massoles
sa mestressa Catalina Massoles
Na Rosa Dides
n'Antònia Dides
na Francisca Joia
En Jaume Massoles
na Maria Borràs
i n'Antònia Massoles.

Foto cedida per na Joana Massoles.

PROGRAMA FESTES DE SANT JAUME

DIJOUS 11 DE JULIOL	
A les 10.00 h	Taller de capgrossos per a nins i nines. Organitzat pel Club d'Esplai Burot. Al Casal de Joves.
DIVENDRES 12 DE JULIOL	
A les 10.00 h	Taller de capgrossos per a nins i nines. Organitzat pel Club d'Esplai Burot. Al Casal de Joves.
DISSABTE 13 DE JULIOL	
A partir de les 10 h	Durant tot el dia. Finals del III Torneig de Volei Platja. A ses Escoles
A les 17.00 h	Torneig infantil d'escacs. Organitzat pel Club d'Escacs d'Algaida. Al Casal Pere Capellà.
A les 19.00 h	Cercavila amb els capgrossos acompanyats per la Banda de Música d'Algaida.
A les 22.00 h	Ballada Popular amb l'actuació del grup Música Nostra. Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra. A sa Plaça.
A les 22.00 h	Concert de Bandes de Música amb la participació de les bandes de Ses Salines i Algaida. Placeta des Sitjar.
DILLUNS 15 DE JULIOL	
A les 22.00 h	Cinema a la fresca en català amb la projecció de la pel·lícula <i>E.T. L'extraterrestre</i> [20è aniversari]. E.E.UU; 1982. Director Steven Spielberg. Ciència Ficció. Per a tots els públics. Versió remasteritzada i amb noves escenes amb motiu del 20è aniversari de l'estrena de la pel·lícula. Amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i de la Fundació Sa Nostra. A sa Plaça.
DIMARTS 16 DE JULIOL	
A les 22.00 h	Vetlada Solidària organitzada per l'associació Algaida Solidari. Xerrada i inauguració de l'exposició sobre el NOMA, la lepra del segle XXI, a càrrec de la Fundació Campaner. Seguidament, al pati, hi haurà un refrigeri per a tots els assistents. Al casal Pere Capellà.
DIMECRES 17 DE JULIOL	
A les 18.30 h	IV Cursa Urbana d'Algaida. Organitzada pel Club d'Atletisme d'Algaida. Programes a part. A sa Plaça.
A les 22.30 h	Nit de soul amb l'actuació de Clave de Soul. Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra. Al pati del Casal Pere Capellà.
DIJOUS 18 DE JULIOL	
A les 22.00 h	Vetlada Cultural organitzada per la delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear. Conferència-taller sobre l'art de glosar, a càrrec de Felip Munar, professor de cultura popular de la UIB i autor del <i>Manual del bon glosador</i> , un llibre que ens assegura que compondre mots en una glosa de forma oral és una tècnica, un procediment que és pot aprendre... Al casal Pere Capellà.
A les 23.00 h	Festa de la sabonera, organitzada pel Cafè-concert s'Acadèmia. A sa Plaça.
DIVENDRES 19 DE JULIOL	
A les 19.30 h	Inauguració d'exposicions: <ul style="list-style-type: none"> — Exposició brodats i altres manualitats de l'Associació de Persones Majors d'Algaida. Al local de l'associació del Casal Pere Capellà, 1r pis. — Exposició fotogràfica. Organitzada per l'Agrupació Fotogràfica d'Algaida. Al casal Pere Capellà. — Exposició de pintures i dibuixos de Francesc Llavina. Al nou local de la delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear. Sa Placeta núm.3 — Exposició de pintures de Joan Balaguer. A la rectoria.
A les 21.00 h	Sopar a la Fresca. Sopar popular damunt plaça. L'ajuntament convidarà a vi i gelat.
A les 22.30 h	Gran Concurs de Play-back organitzat pel Casal de Joves. Premis per als millors. Programes a part. A sa Plaça.

ALGAIDA 2002 DEL 13 AL 26 DE JULIOL

DISSABTE 20 DE JULIOL	
A les 17.00 h	Gimcana per a nins i nines fins a 14 anys. Organitzada per l'Esplai Burot i el Casal de Joves. Programes a part. A sa Plaça.
A les 19.00 h	Teatre de titelles amb l'espectacle "Llengües" a càrrec de S'Estornell Teatre. Amb el suport del departament de cultura del Consell de Mallorca i de la Fundació Sa Nostra. Al Casal Pere Capellà.
A les 22.00 h	Concert amb Fora des Sembrat, Wiskyn's, Syphosis i Mal Vici. Hi haurà servei de bar. A ses Escoles.
DIUMENGE 21 DE JULIOL	
A les 15.00 h	Tirada local al plat organitzada per la Societat de Caçadors d'Algaida. Hi haurà servei de bar i cartutxeria. Programes a part. Al camp de tir de son Mesquida.
A les 17.00 h	IX Torneig d'Escacs de Partides Ràpides. Programa a part. Al Casal Pere Capellà.
	A les 19.00 hores.- Actuació castellera a càrrec dels Castellers de Mallorca. A sa Plaça.
A les 22.00 h	Concert de l'Orquestra Simfònica de Balears "Ciutat de Palma" i la Capella Mallorquina, inclòs dins el XV Festival Internacional de Música Clàssica de Cura i Mancomunitat Pla de Mallorca. Programa a part. A l'església parroquial d'Algaida.
DILLUNS 22 DE JULIOL	
A les 22.30 h	Ball d'aferrat amb l'orquestra Sabor Latino. A sa Plaça.
DIMARTS 23 DE JULIOL	
A les 22.30 h	Nit de jazz amb l'actuació de Marc Rossi & trio. Al pati del Casal Pere Capellà.
DIMECRES 24 DE JULIOL. SA REVETLA	
A les 19.00 h	Venda de camisetes de Titoieta Ràdio. A sa plaça.
A les 20.00 h	Els Cossiers faran el quadrat.
A les 20.30 h	Inauguració de l'exposició de pintures de Rafel Perelló. Al local de Sa Plaça número 3.
A les 22.30 h	Concert de la Banda de Música d'Algaida. A sa Plaça.
A les 00.00 h	Berben amb les orquestres Cocktail, Orquestrina d'Algaida i Tumbet de Solfa. Hi haurà servei de bar. A ses Escoles.
A les 01.00 h	Castell de focs artificials a càrrec de la pirotècnica Jordà de Lloret. A ses Escoles.
DIJOUS 25 DE JULIOL. SANT JAUME	
A les 06.00 h	Alborada pels xeremiers d'Algaida. Berenada popular, gelat i ensaïmada [obsequi de Guillem Cerdà]
A les 11.00 h	Missa de festa, cantada per l'Orfeó Castelltix. Els Cossiers ballaran l'oferta. En acabar la missa, els Cossiers dansaran a sa Plaça.
A les 13.00 h	Inauguració del Pavelló Cobert de ses Escoles. Tot el poble hi està convidat.
A partir de les 17 h	Jornada esportiva al nou Pavelló Cobert de ses Escoles.
A les 19.00 h	Animació per a nins i nines a càrrec de Cucorba. A sa Plaça.
A les 22.30 h	Teatre. Representació de l'obra <i>Embulls de consogres</i> original de Miquel Barrera i Duran a càrrec de la Companyia Es Porrassar d'Algaida. A sa placeta des Sitjar.
DIVENDRES 26 DE JULIOL. SANTA ANNETA	
A les 12.00 h	Carreres de joies, cucanyes i altres entreteniments per nins i nines. Organitzat pel Grup d'Esplai Burot. A sa Plaça.
A les 17.00 h	Festa Aquàtica per a nins i nines de 3 a 14 anys. A les Piscines Municipals de la zona esportiva des Porrassar.
A les 21.00 h	Acte de lliurament del 9è Premi Santa Anneta de Llengua i Cultures Catalanes del Centre Cultural d'Algaida, entitat promotora de Titoieta Ràdio. A l'auditori del Casal Pere Capellà.
A les 23.00 h	Lliurament dels premis del Torneig Infantil d'Escacs, del Torneig de Volei Platja i del Concurs de Play-backs. A sa Plaça.
A les 23.30 h	Concert de fi de festes amb l'actuació de Flying Pickets (Regne Unit), els líders europeus del rock a capella. A sa Plaça.
A les 01.30 h	Traca final i fi de festes.

Patrocinades i organitzades per l'Ajuntament d'Algaida. Tots els actes programats són gratuïts.

INFORMACIÓ DE LA BIBLIOTECA MUNICIPAL D'ALGAIDA

Xarxa de Biblioteques de Mallorca

DONACIONS

Durant aquest primer semestre hem rebut una quantiosa donació de llibres remesa per l'escriptor, investigador i professor algaidí Gabriel Janer Manila. Aquestes publicacions inclouen llibres de literatura, etnografia, pedagogia, biografia, llengua i història.

Aprofitam per agrair a Gabriel Janer aquest obsequi de llibres que han passat a formar part del nostre fons bibliogràfic.

NOVETATS

Durant el primer semestre del 2002 han entrat a la Biblioteca Municipal un total de 510 exemplars (llibres, discs d'àudio, vídeos i CD-Roms) provinents del Centre Coordinador de Biblioteques del Consell de Mallorca, d'aquisicions de l'Ajuntament i de donacions. A continuació us presentam una selecció de títols de les obres ordenades per temes.

NARRACIÓ I ASSAIG

ARITZETA, Margalida. *El verí*
BOSCH, A. 1714. *Sota la pell del diable*
CUCARELLA, T. *Els camps dels vençuts*
FOLLET, Ken. *Els pilars de la terra*
GERMANES QUINTANA. *Llibre de família*
GRANDES, Almudena. *Los aires difíciles*

GRIMALT, Josep A. *Història d'una dama i un lloro*
JANER MANILA, Gabriel. *El somriure innocent de la pluja*
JANER MANILA, G. *Els rius de Babilònia*
JANER MANILA, G. *El palau de vidre*
LEON, Donna. *Mort en un país estrany*
LEON, Donna. *Aqua alta*
LEON, Donna. *Mort a la Fenice*
MARTÍ, M. *L'estratègia de la gallina*
MELIÀ, Josep. *Creació literària*
MELIÀ, Josep. *Pensaments*
RACIONERO, Lluís. *L'últim càtar*
RAMIS, Arnau. *Ajuntament, bon dia*
SCOTT, Paul. *Las torres del silencio*
STROKER, B. *Dràcula*

LLINGUA I LITERATURA

BADIA, Joan. *Curs de llengua catalana. Nivell B*
BOMPIANI, Valentino. *Diccionario Literario* (16 volums)
D.D.A.A. 10 exàmens de Nivell B de Català
D.D.A.A. *Curs de llengua catalana. Nivell D*

INFANTIL

BALLESTEROS, Xose. *El vestit nou del rei*
BALLESTEROS, Xose. *L'oncle llop*
BATLLORI, Jorge. *Jocs d'educació física*
BATLLORI, J. *Jocs d'expressió artística*
BATLLORI, J. *Jocs de ciències naturals i socials*
BATLLORI, J. *Jocs de nombres i figures*
COSTA-PAU, Rosa. *La defensa dels rius i dels llacs*
COSTA-PAU, Rosa. *La protecció del bosc*
COSTA-PAU, Rosa. *La conservació del mar*
COSTA-PAU, Rosa. *La cura de l'aire*
ELLIOT, M. *Jugar i crear festes infantils*
ENCICLOPÈDIA SUPER È.
HANCOCK, J. *Jugar i crear joguines*

MÉNDEZ, Raquel. *Els dos geperuts*
NÚÑEZ, Marisa. *El pollet plomat*
ORTON, L. *Jugar i crear titelles i ninots*
OWEN, C. *Jugar i crear disfresses*
PARRAMON, M. *Món invisible. Com circula la nostra sang*
PARRAMÓN, M. *El nostre sistema digestiu*
ROCA, N./SERRANO, M. *Món invisible. El sistema nerviós*
ROCA, N./SERRANO, M. *Món invisible. L'aparell respiratori*
ROCA, N. *La cèl·lula. L'origen de la vida*
ROS, Jordina. *Jocs d'espai*
ROS, Jordina. *Jocs d'expressió corporal*
ROS, Jordina. *Jocs de postura corporal*
ROS, Jordina. *Jocs de ritme*
[COL·LECCIÓ DE LLIBRES DE CENTRES D'INTERÈS PARRAMÓN] (26 volums)

NOVEL·LA JUVENIL

CASALS, Pere. *Enigma a Internet*
GAARDER, J./HAGERUP, K. *La biblioteca màgica de Bibbi Bokken*
GREGORI, Josep. *De cine, Tereseta!*
PRATS, J. *Les aventures del capità Foll*
ROWLING, J.K. *Harry Potter i el calze de foc*
ROWLING, J.K. *Harry Potter i la cambra secreta*
ROWLING, J.K. *Harry Potter i la pedra filosofal*
ROWLING, J.K. *Harry Potter i el pres d'Azkaban*
TOLKIEN, J.R.R. *Els senyor dels anells*

FOTOGRAFIA

MULET, Maria Josep. *Fotografia a Mallorca: 1839-1936*

CUINA

D.D.A.A. *Cuinar de gust. Les receptes dels nostres majors*
FERRÀ MARTORELL, Miquel. *La cuina de la revolució francesa a les Illes Balears*
JAUME, M. *Llibre de gelats i quemullars*

Consell de Mallorca
Àrea de Cultura i Joventut
Centre Coordinador de Biblioteques de Mallorca

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

ÀUDIO

CUCORBA. *Xica-xica pollerica*
 D.D.A.A. *Les cançons den Guai*
 MAJORAL, Biel. *Temps, temps, temps*
 MAR DE MÚSICA. *Estàndars de la Mediterrània*
 OCULTS. *Això va així*
 OPRIMITS. *Seguirem lluitant*
 PLA FORANA. *Arrels noves*
 PONS, Joan. *Cançons i amics*
 SIURELL ELÈCTRIC. *Siurell elèctric*
 UC. *Cançoniues*

VÍDEO

ANNAUD, J. *Enemigo a las puertas*
 LYNCH, David. *Tercipelo azul*
 MALICK, Terrence. *La delgada línea roja*
 NIGHT, M. *El sexto sentido*
 SPIELBERG, Steven. *Salvar al sodado Ryan*
 VILLARONGA, Agustí. *El mar*
 WENDERS, Wim. *París, Texas*
 —. *Shrek*
 —. *Chocolat*

CULTURA POPULAR

ARTIGUES, Antoni. *Xeremies. El sac de gemecs català a Mallorca*
 MUNAR, Felip. *Manual del bon glosador*

RESTAURACIÓ. DECORACIÓ

CAPDEVILA, L. *Decoración de la madera*
 DÍAZ, P. *Restauración de muebles y objetos*
 LÓPEZ, M. V. *Pátinas de envejecimiento*
 MANRIQUE, A. *Decoración de regalos*
 SANMIGUEL, D. *Decoración de paredes*

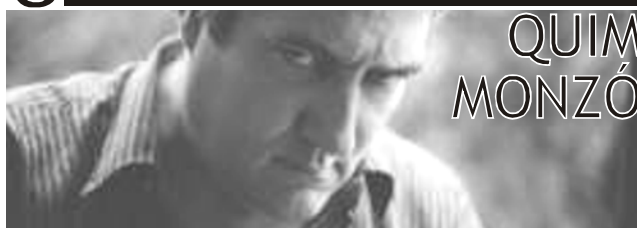
GEOGRAFIA, HISTÒRIA I ART

D.D.A.A. *La prehistòria a les illes Balears i el jaciment de Son Fornés*
 D.D.A.A. *Elementos de cartografia*
 D.D.A.A. *Arte del siglo XX*
 D.D.A.A. *III Jornades d'estudis locals a Marratxí*
 FERRER, Miquel. *El regnat de Ferran VII a Mallorca*
 INSTITUT CARTOGRÀFIC LLATÍ. *Atles de les Illes Balears, Espanya i el món*
 MAS, G./MATEU, A. *Montuïri. L'esclat de la crispació (Guerra Civil)*

HORARI

De dimarts a divendres,
de 16.30 a 20.00 hores

Dissabtes,
de 10.00 a 13.00 hores.

guia de lectura

Amb aquestes Guies de Lectura us volem presentar una sèrie de recorreguts per autors i temes que podem trobar a la Biblioteca Municipal d'Algaida. Iniciem la sèrie amb l'escriptor català Quim Monzó.

Quim Monzó va néixer a Barcelona el 1952. Ha publicat tres novel·les, set reculls de relats i set d'articles. Ha guanyat el premi Nacional de literatura, el de narrativa Ciutat de Barcelona, el de novel·la Prudenci Bertrana, el de novel·la *El Temps*, el Lletra d'Or al millor llibre de l'any, el dels Escriptors Catalans i, quatre vegades, el premi de la Crítica, que atorga *Serra d'Or*. Ha traduït Truman Capote, JD Salinger, Ray Bradbury, Ernest Hemingway, John Barth, Roald Dahl, Mary Shelley, Javier Tomeo, Arthur Miller, entre molts d'altres. És col·laborador habitual del diari *La Vanguardia*. Font: AELC (Associació d'Escriptors en Llengua Catalana)

Llibres de Quim Monzó que podem trobar a la Biblioteca d'Algaida:

Melocotón de manzana (1981)
Benzina (1983)
Uf, va dir ell (1984)
Olivetti, Moulinex, Chaffoteaux et Maury (1984)
ZZZZZZZZ... (1987)
La magnitud de la tragèdia (1989)
El dia del Senyor (1989)
La maleta turca (1990)
El perquè de tot plegat (1993)
L'illa de Maïans (1993)
No plantaré cap arbre (1994)
Guadalajara (1996)
Del tot indefens davant dels hostils imperis alienígenes (1998)
Tot és mentida (2000)
El millor dels mons (2001)

MÉS INFORMACIÓ: <http://www.monzo.info/>

sabeu on és ?

Una **paleta** com la protagonista d'avui és, segons el diccionari: "Una peça de ferro quadrangular amb una barreta, de ferro, que parteix d'enmig d'aquella i serveix per a tancar i obrir el forat d'entrada i sortida de l'aigua d'un safareig, canal, sèquia,...". Aquesta paleta està subjecta a la paret mitjançant una cadena per evitar-ne el robatori, ja que la canal discorre per lloc públic.

Una paleta també pot ser: "L'ànima d'acer, de forma aproximadament triangular, unida amb un mànec que fa colze, amb la qual els picapedrers apliquen la mescla encimentada a la paret o altra part de la construcció". Les paletes de picapedrer, segons l'ús s'anomenen: esquerrana o grossa i petita o polidora. La paleta dels guixaires és quadrangular i està formada per una làmina d'acer amb un agafall o ança.

Hi ha també altres tipus de paleta. La del pintor consisteix en una làmina de fusta, generalment ovalada, amb un forat per passar-hi el dit gros de la mà esquerra i serveix per a posar-hi els colors a l'oli, aquarel·la, etc. La paleta del braser és una planxa metàl·lica amb voreres posada a l'extrem d'un mànec llarguer que serveix per a remenar el caliu del braser, treure'n la cendra, etc.

Un paleta, al Principat, és l'equivalent a un picapedrer entre nosaltres.

Cançó

*A ca nostra hi ha un jardí
Regat per una paleta;
amb les flors del gessamí,
un ram et faré, Pereta.*

Pista

L'aigua que regula aquesta paleta, prové d'una font que té el seu pou mare dins el tarongerar de Can Batlet de Sa Font; després de sortir a l'exterior, travessa diverses piques d'abeurar, uns llavadors i el Safareig Vell, que es va reconvertir en aljub l'any 1980, després discorre ran d'un carrer, que més avall es converteix en carretera i alimenta diversos hortets abans d'arribar a la paleta protagonista d'avui, entre ells l'Hort dels Ermitans. Pus pistes, que ja en sobren.

MF

Solució del mes passat

L'albelló torrent que us mostràrem el mes passat, està situat al subsòl de l'Hort de Cas Metge Jordi, que quan surt a cel obert, s'ajunta amb les aigües provinents de l'albelló des Canyar d'En Meví i es transforma en el torrent de s'Hort d'En Borràs.

dos mots sobre...

la llei de paritats

Francisca Verger

"Benvinguda sigui aquesta llei, si és l'única manera que ens tinguin en compte. Però, per altra banda, crec que no hauríem d'haver arribat a tal extrem per fer aquesta llei; hauria de ser la mateixa societat que assumís els drets de la dona, sense cap normativa que ho imposi.

Els comentaris que he vist per premsa i televisió de les dones del PP, opinant sobre aquest tema, és penós; es tiren terra a damunt intentant defensar postures conservadores dins una societat masclista.

Per altra banda, consider que si a una llista no hi ha suficients dones, o homes a bastament per formar-la és forçar massa la situació. A un poble de Mallorca, crec que era Maria de la Salut, a unes passades eleccions es va fer una candidatura integrada només per dones; amb la nova llei això tampoc no es podrà repetir."

Antònia Bibiloni

"Les dones del Partit Socialista estan molt contentes amb aquesta llei, perquè des de fa molt de temps lluitàvem per aconseguir una igualtat real, que fins ara no havia existit. Abans ja havíem aconseguit que a les llistes electorals socialistes es respectassin uns percentatges de proporció a l'entorn d'un 60-40%, entre homes i dones.

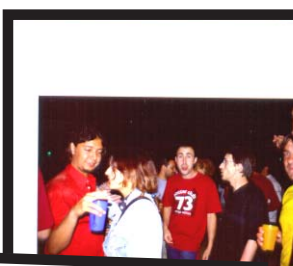
És normal que hagin estat les dones del PP que han desqualificat al parlament aquesta llei, quan encara no saben si els va bé o no. Aquest fet deixa clar que ho fan per defensar els interessos del seu partit i no els seus com a dones polítiques que són.

Potser tenguí els seus inconvenients que la llei de la paritat s'hagi aprovat en aquestes circumstàncies, però a nivell del Parlament Europeu i països nòrdics, ja fa anys que s'aplica i era l'única manera d'aconseguir-ho."

festa

1987 1990 1993 1996 1999 2002

15è aniversari

els lectors escriuen

Amor col.lectiu

Quan estimes a qualcú és una cosa mágica, les rialles que tant et costen fer les fas a aquella persona sense esforç, una mirada tendre seva, una paraula d'ànim ja et basten per continuar. Estimar, per alguns, es queda limitat entre dues persones. L'amor del qual estic xerrant és un amor col.lectiu i les paraules es queden pobres davant un sentiment tan ric.

La magia d'estimar, Don Toni l'ha rebuda i l'ha donada a tot el poble d'Algaida; ha convertit l'art d'estimar i d'apreciar la gent en un sentiment col.lectiu.

-Qui no s'ha sentit estimat per Don Toni?

Cada moment que hem gaudit d'ell l'hem apreciat, però, no erem conscients de què qualqué dia poguéu tenir un final.

Ara ha arribat el final... el final de la seva estada a Algaida, però no de tots aquests sentiments que s'han arraconat al cor de la gent i que han creat església i fe, però més enllà ha sabut apreciar cada virtut i cada defecte convertint-lo en virtut.

La tasca de Don Toni pel poble no es limita a l'església, va més enfora.

És la persona: Don Toni que ha proporcionat un tracte amable a la gent, uns dels pilars de la seva estada: afirmant quasi totes les propostes que rebia, fent bromes i sonriures als nins petits, als vells, i ... a tothom.

-Sí! perquè una paraula seva, una rialla, l'esforç i l'amor que ha donat a tothom han condicionat la història personal de molta gent d'Algaida.

La història universal, la que estudiam als instituts, es formada per molta gent que no coneixem el seu nom: el professor, la família, la gent que et creues pel carrer han condicionat que personatges com Maquiavelo, Sir Tomas Moro, Enric VIII, Colón, Constantí hagin passat als nostres llibres.

Cada un de noltros és molt important perquè continuï el curs de la història. Petits actes han fet que, per exemple, una ciutat com París no es destruís durant la guerra. Fou gràcies a Fon Xorlish, un militar alemany, que s'oposà a l'ordre, que Hitler havia donat, de cremar tot París. Xorlish tenia el poder de destruir-lo, no ho va fer.

Gràcies a ell París es conserva com una de les ciutats més importants d'Europa.

- Què seria de París sense aquest simple home?

Jo em deman el mateix amb Don Toni:

- Què seria sense Don Toni del poble d'Algaida?

No es poden comparar els fets a nivell material. Però a nivell de persones, l'actuació del nostre rector, ha estat molt més gran.

Simple paraules com venga ànim fes això o fes lo que tu desitgis, sempre ho has de fer amb es cor...

Han fet que Don Toni per molt que s'en vagi, quedi dins el cor de la gent.

Cada casa d'Algaida tendra les portes obertes al rector, quan passi pels carrers sentira l'olor del menjar que fan a una casa, un crit d'uns nins que juguen al carrer, una baralla, una rialla entre un grup d'amics, un cotxe passar... Sentira altra vegada el poble d'Algaida dintre del seu cor. I quan entri pels carrers més estrets veura com una dona passetja a la llunyania, s'aniran apropant i la dona quan vegi que és Don Toni botara d'alegria. Aquesta escena s'anirà repetint mentres avanci pel carrers.

Arribara a la rectoria, i fara aquella olor a tancat que per molt que hi estas a dedins sé queda al nas. Sortira de la rectoria i continuara, al final del seu trajecte hi haurà l'església, sé la mirara amb anyorança i veura tota la vida que hi ha deixat a Algaida.

Sabra si mira enrera que està convidat a menjar a la casa on feien el dinar, a jugar amb els nins, a posar pau a la baralla i a continuar la conversa entre el grup d'amics: el poble d'Algaida.

En cos i ànima, són dotze anys que si ha dedicat i per jo és quasi tota la meva vida.

Xorlish no tengué una estatua en homenatge per haver evitat destruir París.

Don Toni, per ara tampoc en té per haver bosat les bases a una nova concepció dinàmica de l'església, per ser un mestre, la persona que et reia pel carrer, ha estat una família per alguns i... moltes coses més.

Però avui vespre quan surtí al terrat a mirar ses estrelles, a una li posaré el nom de Toni, estara devora Venus i cada vegada que no sigui al poble poble contemplare l'estrella. Així la podré contemplar per molt lluny que estigui.

Maria Coloma Mairata

el sant del mes

Sant Vicenç de Paül

Va néixer aquest sant l'any 1581 a França, a una petita localitat anomenada Pony, actualment Saint-Vincent-de-Paul. De família humil, el seu pare féu un esforç per donar-li estudis a Dax i després a les universitats de Saragossa i Tolosa. S'ordenà sacerdot el 1600 i en el transcurs d'un viatge per mar caigué en mans de corsaris sarraïns que se l'endugueren a Tunísia on fou venut com a esclau; passà per mans de diversos amos fins que acabà al servei d'un cristià renegat; sant Vicenç va convèncer l'apòstata de retornar a la vertadera fe i ambdós fugiren a França. Allà va fer amistat amb el cardenal Berulle, fou capellà de Margarida de Valois i preceptor dels fills del comte de Gondi.

Ben aviat decidí abandonar tots els seus càrrecs i dedicar la seva vida al servei dels pobres; protegit per la família Gondi, fundà un equip de sacerdots dedicat a l'apostolat rural, la Societat de la missió o lazaristes. Col·laborà amb Lluïsa de Marillac en la fundació de les confraries de dames de la caritat i després la comunitat de filles de la caritat. Precisament per la seva obra és conegut com l'apòstol de la caritat.

Aprofità les relacions que tenia amb l'alta societat parisina per introduir millores a favor dels pobres: companyia del Santíssim Sagrament, seminari de la Missió, obra dels nins expòsits, l'obra dels galiots i altres.

S'han conservat unes cartes i unes "Instruccions" que són un bon exemple de la manera d'entendre la pietat en aquella època. Va viure fins passats els vuitanta anys i fou canonitzat el 1737. És patró de les Conferències de sant Vicenç de Paül i de totes les institucions de la caritat. Celebrem la seva festa el 19 de juliol.

Les Conferències de Sant Vicenç de Paül és una associació de beneficència fundada a París el 1833 per Frederic Ozanam, catòlic progressista, amb el nom de Conférence de Charité. Actualment estan esteses per un centenar d'estats amb centenars de milers de membres.

fa 20 anys

Fa vint anys teníem el mal costum de no descansar un mes durant l'estiu i per això ens hem de referir als mesos de juliol i agost de 1982 (núm. 19 i 20); aleshores encara fèiem una revisteta de dotze o setze pàgines.

El programa de festes de Sant Jaume era ben senzill: les festes començaven el dissabte 24 a les set de l'horabaixa i acabaven el dilluns amb la traca a mitja nit; res a veure amb les d'ara, que s'allarguen tres setmanes o un mes. Aquest any les va organitzar l'Associació de Pares.

L'estiu del 82 el rector Miquel Mulet, després de quatre anys a Algaida, ens deixava per passar a la parròquia de Vilafranca. En Miquel havia estat un dels impulsors d'ES SAIG i va col·laborar-hi activament amb els seus escrits i picant amb la seva IBM bona part de la revista. Hi havia un escrit de comiat del Consell Parroquial i un altre de la nostra redacció.

Un altre tema que es tractava era el del futbol: la temporada 81-82 havia estat desastrosa, l'equip havia baixat de Preferent, la directiva havia dimitit i el perill de desaparició del club era molt seriós. S'informava que aquesta situació tan pessimista s'havia resolt gràcies a la iniciativa d'un grup d'aficionats, encapçalats per Pep Noguera, de tirar endavant. L'equip de Primera Regional, salvat in extremis, va fer una temporada molt digna.

L'ajuntament informava, entre d'altres assumptes, de les restriccions d'abastament d'aigua. Recordem que en aquell temps era un servei que només cobria una part del poble, que un sol pou en tenia l'exclusiva, un pou que a més subministrava aigua a Ses Maioles. Va ser un any de poques pluges i el problema de l'aigua aquell estiu va ser molt greu. Un editorial de la revista s'hi referia.

Hi havia un treball de Pere Fullana sobre "Prehistòria d'Algaida" i un altre de Pere Mulet referent a "Velles notícies de caça". Precisament els caçadors anaven molt alçurats perquè les ordres eren que la caça no s'obria fins dia 15 d'agost.

Trobam, com sempre, les seccions habituals d'Un Sord, d'Esports, de Pina (amb la polèmica sobre els coloms i amb l'anunci de la legalització definitiva de l'Associació de Veïns), Pàgina de l'Església, etc. Del Noticiari destacaríem la visita de l'honorable Jordi Pujol a Cura i l'actuació dels cossiers a Cura i després a Barcelona amb motiu dels mundials de futbol.

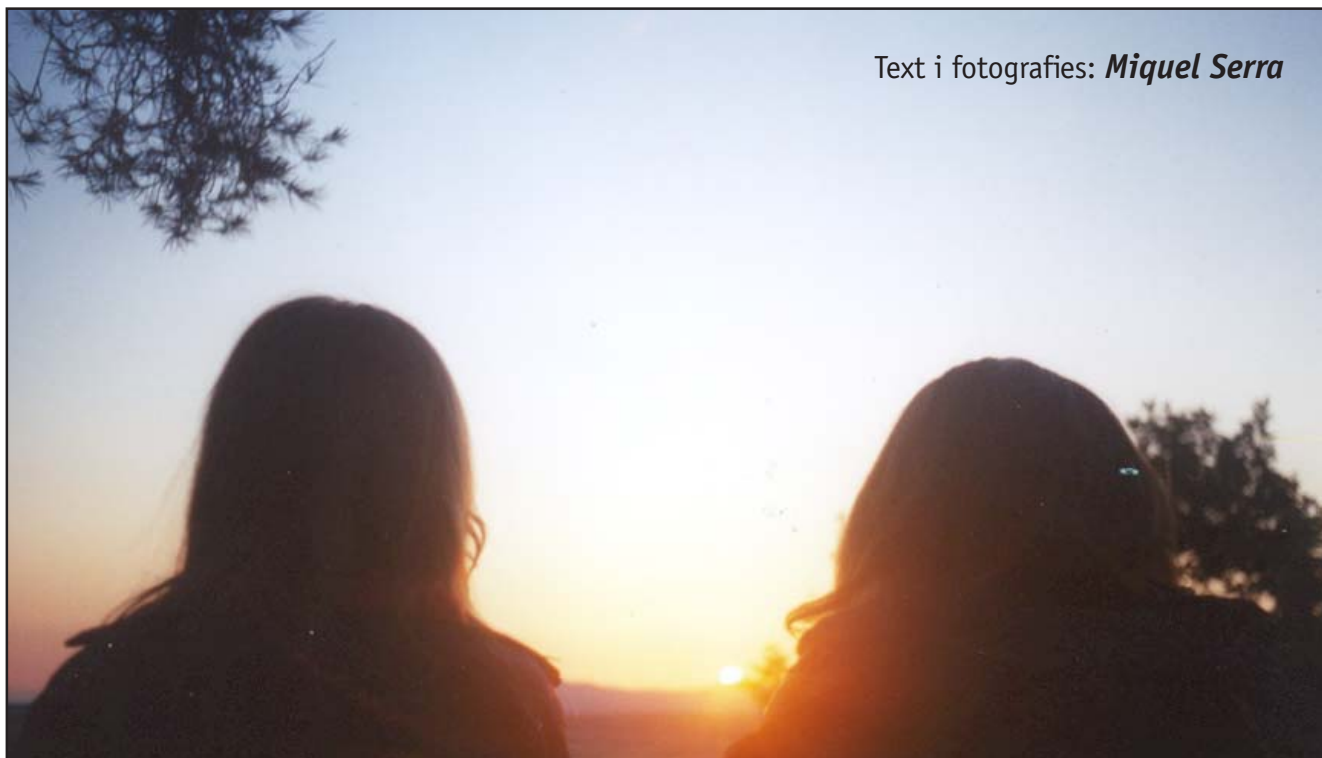
Finalment direm que hi hauria d'haver dues xerradetes, però una d'elles s'havia substituït per un reportatge sobre la Biblioteca Municipal; i la xerradeta era amb els responsables del Club d'Esplai que, a més d'altres activitats, organitzaven els campaments d'estiu per a al·lots, dues tandes per edats, que se celebraren a Artà, a Cala Mitjana.

una passejada, dues estampes...

Mentre caminam, l'orquestra simfònica dels estels interpreta un silenci majestuós. Una hora i mitja més tard, des del pati de butaques de Bonany, som a punt de presenciar la sortida del primer solista de la banda musical astronòmica. A l'escenari, les serralades d'Artà envermelleixen de vergonya perquè ens priven de l'escalfor del sol. Només una estona, però; el programa previst s'executa gratament: a la fi l'astre apareix per no perdre's els nostres aplaudiments agraïts. I aquest concert també havia de tenir el seu què: per atzar, una porta ens regala un bis a dues veus de l'artista. Un bis sensacional, inesperat i memorable.

Text i fotografies: **Miquel Serra**

un variat de poesia

1. L'oracle de Delfos

Entre els portentosos penyalars
la Castàlia brolla imparable
i engendra paraules misterioses
que la Pítia murmura trasbalsada entre boires.

L'oracle no contesta les meves interpel·lacions,
són estèrils les meves ofrenes,
desoïdes les meves pregàries
i inútil el meu desconhort.

És mut?
No em sent?
M'ignora?
No em vol escoltar?

Purificaré el meu cos a la font sagrada,
faré libacions al déu Apol·lo,
pregaré Atena,
suplicaré a Pitó,
i m'enfrontaré a Zeus.

Dos anys d'esguard al replà del Parnàs.
Avui l'oracle ha respost.
La Pítia ha parlat a borbolls
i un deversall de paraules enigmàtiques
ha amarat els meus sentits:

Apol·lo ha dit:
Cercao les vostres arrels.
Estimau-les.
Donau-les a conèixer.
Defensau-les.
Lluitau sense treva.
Siau qui sou
i per la llengua sempre perdurareu

2. "Lo nostro"

L'Almudaina és palau
del Capità General
i del Senyor Rei.
Militars, deixau el castell!
Volem fer-hi el Gran Hotel.

3. Això no és un poema

Això no és un poema.
Això és una pintada
a les parets brutes
de massa consciències llogades.

Què-hi-hem-de-fer? Paciència...

Això no és un poema.
És un crit de coratge
a les orelles sordes
del *no hi ha res a fer*.

Què-hi-hem-de-fer? Paciència...

Això no és un poema.
Això és un pamflet,
un cartell de desobediència
penjat a les tanques de la indiferència

Què-hi-hem-de-fer? Paciència...

Això, grrrflshh, grrrflshh,
això és una interferència
a les ones de freqüència moderada
de *Ràdio Tanmateix*.

Què-hi-hem-de-fer?
Paciència?...

Independència.
Què-hi-hem-de-fer? ~~Paciència...~~

Cançó per una bona mort [Fragment]

Jo seré un nigul qualche dia
i el vent em portarà a qualsevol lloc,
jo seré terra un dia
i de mi naixerà el xiprer.

...

Jo seré un nigul qualche dia
i el vent em portarà a qualsevol lloc,
a qualsevol lloc.

Teníem previst oferir-vos aquest plat de poesia reivindicativa el mes passat, per donar continuïtat a les celebracions del mes de maig: Acampallengua, trobada d'escoles mallorquines, diada de l'OCB... Una raó de pes -la mort de Marià Villangómez- ens féu ajornar la proposta. Ara la vos oferim sense més dilacions. Per fer el variat hem obert un sol llibre: *Poetes de Mallorca per la Llengua*, una antologia elaborada per la plataforma Joves de Mallorca per la Llengua l'any 1999. Els poemes pertanyen, respectivament, a **Antònia Serrano Darder**, **Josep Noguerol**, **Tomeu Martí** i **Florit** i **Maria del Mar Bonet**. Selecció a càrrec de **J. O.** i **M. S.**

esports

Entrevista a Francesc Ramis

No cal una presentació d'en Francesc Ramis Oliver, el president del C. E. Algaida, perquè és una persona ben coneguda, gairebé per tot-hom. En aquesta entrevista volem saber l'opinió del president pel que fa al futbol i els objectius que té de cara a la propera temporada, després de tancar la que esportivament ha estat la millor en la història del futbol algaidí, ja que ha quedat classificat en vuitè lloc en la categoria de Preferent.

Quina valoració fas de la temporada passada?

La temporada passada ha estat extraordinària, ja que l'objectiu inicial era de mantenir la categoria. El que passa és que les coses començaren a sortir bé, els resultats eren favorables i l'equip es va situar als llocs capdavanters; el partit contra l'Alcúdia, quan en faltaven dotze, va ser clau perquè hi hagué un frec a frec amb jugadors expulsats i s'entrà en una crisi de joc, expulsions, lesions, incapacitat de mantenir l'alt ritme de competició i es va entrar en un davallament de resultats.

Desil·lusionat per no poder jugar la lligueta d'ascens a Tercera Divisió?

De cap manera. En aquests moments el Club no es pot permetre jugar a Tercera. El lloc natural que crec que li correspon a l'Algaida és jugar a Preferent ja que el pressupost no permet enfrontar altres objectius superiors.

Opinió del cos tècnic i dels jugadors.

L'any passat en Mateu Capellà ja va comptar amb la total confiança per dur a terme la preparació del primer equip. És la persona que coneix més bé la plantilla, com a integrant que ha estat d'ella, amb més experiència: es continua confiant en ell. Quant als jugadors, comptam amb el planter

president del CE Algaida

d'aquesta passada temporada, la incorporació d'algun juvenil i qualque reforç; aquests seran els efectius d'enguany.

Quina valoració faries del futbol base i quins són els objectius?

Pel que fa al futbol base, tots els equips han complert els objectius: hi ha hagut bones classificacions, no ha davallat cap equip i sobretot es continua amb la tasca de preparar i formar jugadors pel primer equip.

Tu has estat vinculat de sempre amb el futbol d'Algaida i n'has estat president en dues etapes. Hi ha diferències de l'una a l'altra?

La diferència més important és que ara tenc més suport de les institucions: Ajuntament, Consell, Govern, etc.; i sobretot dels pares dels jugadors que han entès que el Club serà el que vulguin ells, ja que sense col·laboració no es pot tirar endavant aquesta tasca.

També t'he de dir que abans era més jove, vull dir que em posava més nerviós; ara intent sospesar més els problemes i cercar solucions més consensuades.

Creus que hi ha raons perquè els joves que volen practicar el futbol juguin al seu poble?

Sí, en primer lloc perquè són algaidins i tendran més a prop la seva activitat esportiva amb el suport de tots els seus. A més, ara tendran unes molt bones instal·lacions i, sobretot, defensaran els colors del seu poble amb tot allò de positiu que té aquesta connotació.

Parlem d'economia: va bé? Quin pressupost maneja l'Algaida i com s'aconsegueix no tenir dèficit?

L'economia en aquests moments va bé, ja que ajustam les despeses amb els ingressos, fent molts d'equilibris i mirant ben prim a l'hora de gastar.

El pressupost aproximat d'enguany ha estat de 36.000 euros; són uns tres milions de pessetes que, per les possibilitats del poble, són molts, però les despeses federatives i de funcionament són molt elevades.

Què els demanaries als aficionats al futbol per fer costat a l'Algaida?

Primerament que els aficionats siguin socis, que venguin al camp a veure els jugadors que majoritàriament són algaidins i que col·laborin amb tot quant puguin per ajudar el club ja que és de tots.

Tenim una forta inversió al camp d'Es Porrassar: reforma del camp, gespa, enllumenat... N'hi ha que critiquen aquesta inversió. És justificable?

Crec que està més que justificada la inversió al camp de futbol. Durant trenta anys s'han fet uns vestidors i s'ha apedaçat el terreny de joc; ara es fa una inversió important. La primera fase està subvencionada pel Pla d'Obres i Serveis del Consell en un 70% i la resta per l'ajuntament.

La segona fase, posar la gespa artificial, es farà gràcies a un conveni entre l'ajuntament i el club.

Que hi ha crítiques? Sí, tot és opinable. Però la meva idea és que moure més de 150 llicències amb els acompanyants que representen i que els nostres joves tinguin unes comoditats a l'hora de practicar l'esport preferit justifiquen les inversions que es fan ara i que hem de reconèixer que són molt elevades.

Teniu prevists problemes per a la propera temporada?

Les obres que es fan al camp ens condicionaran un poc, sobretot al principi; però per sort comptam amb el camp de futbol de Pina que ha estat adequat i les instal·lacions condicionades, i això ens permetrà començar la pretemporada. Estam pendents de dotar d'un mínim de llum el camp de Pina i sobretot que els terminis d'acabament de les obres a Es Porrassar no s'allarguin.

Fins quan al capdavant?

Aquesta temporada pròxima farà quatre anys que duim la direcció de l'Algaida i començ a estar un poc cansat. A més, crec que hem de donar pas als joves amb idees noves i ganes de fer feina.

Joan Trobat

Entrevista amb les jugadores de l'equip de Voleibol d'Algaida Categoria Cadet

Les jugadores algaidines de voleibol en categoria cadet han obtingut un brillant tercer lloc al campionat d'Espanya, celebrat el passat mes de juny a Canàries. Per celebrar l'èxit hem mantingut una breu conversa amb un grup de jugadores. Elles són, concretament, na Joana Maria, na Cristina, na Laia, na Maria Antònia i na Maria Magdalena. Però des d'aquí donam l'enhorabona a tot l'equip.

Estau satisfetes d'haver quedat terceres?

Sí, clar que sí, estam molt contentes perquè no ens ho pensàvem mai, anàvem simplement a participar al sector, però vàrem jugar molt bé i el guanyàrem. Després, a la fase final de Canàries, tornàrem a jugar molt bé i quedàrem terceres.

Va ser molt complicat passar les eliminatòries?

Sí, el sector va ser bastant complicat. Hi havia equips bastant forts, i nosaltres no ens pensàvem mai que poguéssim passar. Els equips més difícils a les eliminatòries varen ser els representants de Múrcia i Madrid. A Canàries els millors varen ser Cantàbria i Andalusia.

Quin va ser el partit que us va costar més de guanyar?

Àvila, només li guanyàrem per 3 a 2 i molt ajustat, perquè al darrer set quedàrem 16 a 14.

Havíeu participat mai a un campionat d'Espanya?

A la categoria cadet, no. A infantil sí, perquè si quedés primera a Balears ja vas directa al campionat, però en categoria cadet has de passar primer la fase de sector, i si et classifiques, llavors vas a la fase final.

Heu hagut d'entrenar molt dur per arribar a ser les terceres?

Sí, hem entrenat molt dur, perquè tres dies a la

setmana ens desplaçàvem a Palma, a vegades a la Universitat i a vegades a Son Gotleu, i cada vegada entrenàvem un mínim de dues hores. Sí, ens hem esforçat molt.

Estau contentes dels entrenadors?

Sí, n'hem tengut dos: un, tota la temporada, que ha estat en Pedro, i l'altre, n'Andreu, durant els dos darrers mesos.

Us va costar molt combinar els entrenaments amb els estudis?

Bastant, a qualque entrenament només érem tres o quatre, tothom havia d'estudiar. I a més el campionat d'Espanya ens ha coincidit amb la setmana dels exàmens. No hem tengut oportunitat de fer recuperacions.

I a Canàries, heu jugat cada dia partit o hi havia dies que descansàveu?

Jugàvem als matins i llavors teníem l'horabaixa per descansar. També aprofitàvem les hores lliures per mirar els nostres partits i els dels rivals en vídeo.

Heu tengut molt de suport?

Sí, hem de dir que estam contentes pels pares i per la festa de rebuda que ens feren quan tornàrem del viatge, no ens ho esperàvem. Ho volem agrair els pares que varen venir a Múrcia i a Canàries, a l'ajuntament que s'ha portat molt bé, al govern, al Canal 4 i ara a ES SAIG. A Titoieta Ràdio, que va informar dels nostres partits. Moltes gràcies a tothom pel cas que ens han fet.

**Maria del Mar Barceló Ramis
Elionor Serra Oliver**

relat

Una història feresta

L'altre dia de pagès vaig trobar en Helmut, un bon conegut meu de fa anys. "Això esdevé de cada vegada pitjor. Me'n vaig de Mallorca i no hi tornaré pus mai" em digué enrabiad, mentre jo li mirava la cara tota nafrada.

"Posa't tranquil! Ara conta'm el que t'ha passat" l'hi vaig dir. "Tot començà a la sortida d'un restaurant de s'Arenal on ens havíem trobat una colla d'amics perquè un d'ells feia els anys. La meva dona havia restat a ca nostra perquè tenia mal de cap. A prop de les dotze vaig sortir i vaig pujar al meu cotxe. Gir a la dreta, gir a l'esquerra, quan de sobte un cotxe s'atura davant jo. Davallen dos homes, un treu un ganivet i me'l posa al coll: -Tú darme dinero, todo dinero o yo matarte", l'altre va entrar per l'altra porta i amb els seus punys que semblaven maces de ferro, m'entafora cops de puny, un darrera l'altre. I cada vegada s'encenia un llumet al meu cervell.

A grapades em va treure la cartera, les targetes de crèdit, el rellotge, em va trencar les ulleres, em va arrabassar l'anell i, pensant que encara era poc el que s'enduia, no s'aturava de donar-me cops de puny. Em deixaren fet un llàtzer". -Vatua d'ell, l'ase - l'hi dic jo. "Així vaig romandre no sé quin temps tot enterbolit, gairebé estormiat.

Arrossegant-me sense força, vaig sortir del cotxe per anar a ca una amiga nostra que viu per aquell indret. En això, mentre jo estava assegut en terra, recolzat a una paret, amb la roba desfeta i la cara inflada i plena de sang, s'aturà un cotxe de la policia i vaig sentir com un d'ells diu -;Otro borracho! ;Vete al hotel y duerme la mona! ;Qué asco de gente que nos viene!- I amb una alè, sense donar-me temps a dir res, varen partir. Ho faré curt. Així com vaig poder, vaig arribar a ca aquesta amiga i ella, tot d'una, comanà un taxi per dur-me a ciutat. El taxista no volia que pujàs, de por que tenia que li embrutàs el taxi. Me va demanar deu mil pessetes, en lloc de les dues mil que pot costar la carrera. Quan arribàrem, la meva dona li va davallar deu mil pessetes i vàrem anar a una clínica a prop de ca nostra. Ens varen demanar si érem socis de la iguala. No, idò hauran de pagar directament. Són trenta mil pessetes per la primera cura i una nit d'observació. Ens han robat els doblers i les targetes de crèdit. La infermera ens donà un bon consell: demà vagin a la Rambla i allà els diran el que han de fer.

Eren les dues de la matinada. Tornàrem a casa i passàrem la nit amb compreses d'aigua freda, bullidures i tota una capsa de gelocatil. De bona hora anàrem a la prefectura de policia per denunciar els fets. Esperàrem una bona estona fins que entràrem al despatx. Cal presentar un certificat del metge abans d'admetre la denúncia, ens digueren. Taxi per amunt a un metge alemany que m'adesàs la fisonomia, em posà una injecció i em va fer un certificat: quinze mil pessetes. Ja que érem a prop d'una comissaria de la policia local hi anàrem, a mal hora. D'una a quatre està tancada al públic. Són hores de descans. Taxi per avall, un altra vegada a la prefectura de la policia nacional.

El policia que ens va atendre va ser amable, tot s'ha de dir. Li demanam quan li sembla que podem saber coses. -Tant pot ser prest, com mai. Són vostès residents?- La meva dona i jo ja havíem fet un pensament. Sí, però per molt de temps. Ens respon que el millor és que lloquem un misser perquè ens informi si hi ha res de nou.

-Encara més despeses?- Em demanava ell plorant. -Res ho deixarem anar-, li contest.

Passaren dos dies i no havíem pensat gens amb el nostre cotxe. Quan l'anàrem a cercar, la grua se l'havia enduit. Haguérem d'anar a Son Reus i acoquinar una grapada de bitllets." Aquesta sí que és bona, li dic jo.

Així m'ho contar en Helmut i així us ho cont jo. De llavors ençà, no l'he tornat a veure pus. Tal vegada ja és el seu país.

Si non e vero e ben trovato.

Marcel Sastre i Llodrà

servei d'anuncis

La revista es saig ha decidit oferir a tots els lectors la possibilitat d'inserir dins la revista anuncis breus. La idea és que tothom pugui oferir compra-venda d'objectes, serveis diversos —repàs, lloguers, ... —, intercanvis, felicitacions, etc.

Aquests anuncis seran gratuïts i es posaran durant un mes. Si algú desitja que l'anunci surti durant més mesos només cal que vagi enviant la butlleta d'anunci cada vegada.

Els anuncis han de ser breus i es poden anar enviant segons el model que adjuntam, encara que en pot ser un altre. Només us agrairíem que no fossin propagandes, és a dir, els heu d'enviar sense posar noms de locals comercials, sinó només telèfon o adreça de contacte.

Enviau la butlleta d'anunci bé per correu normal, a l'apartat de correus 5 d'Algaida, o bé per correu electrònic a l'adreça d'es saig: essaig@premsaforana.com

Esperam que aquest nou servei tingui una bona acollida i que us sigui útil a tots.

**Estudiant
d'humanitats i periodisme
fa classes de repàs.**

- Reforç en totes les assignatures.
- També llatí i grec.
- Tècniques d'estudi.

Telèfon 971 665 392

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horitzontals: 1. Afamegat, famolenc 2. Adu-
lar, ensabonar. Mig diàmetre 3. Dígraf. Conjunt de
trufos que du un jugador 4. Recobrin, redimeix-
xin. Victòria 5. Ajuntava. Punt cardinal. Sempre
diu la darrera paraula (al revés) 6. Insidioses, en-
ganyoses 7. Consonant correcta. El jo psicològic.
Punt Cardinal. No sap a l'enquesta 8. Capgirat, anota.
Un ben ruc 9. Autòcrata, dèspota. Odiada pels
francesos. 10. Planta immobiliària. Balança rudi-
mentària.

Verticals: 1. Aiguat, plujada 2. Regal, present.
Fart 3. L'amic de l'home. Mutisme. 4. Alabatut,
descoratjat 5. Peça de vestir d'estar per casa. Aca-
parar. 6. S'ajupi, s'amagui. Capgirat, cant poètic.
7. Fixi, assenyali. Menjar de ca. Arbre de ribera 8.
Retronarà (al revés). Adverbi impacient. 9. Punt
cardinal. Cinc-cents. Llista, padró. El mateix punt
cardinal. 10. Carretera que travessa una població.

Solucions: 1. Bocabadant. 2. Afalagar. 3. Ma-
resca. 4. Rescat. 5. Unia. 6. Oce. 7. Be. Ego. 8. atnupa. 9. Dic-
tador. 10. Api. Romana.
Verticals: 1. Barrumbada. 2. Ofrena. 3. Ca.
Silenci. 4. Alacigut. 5. Bata. Copar. 6. Agotni.
ado. 7. Dati. 8. Om. 9. N. D.
Cens. 10. Travessera.

Nous équipaments

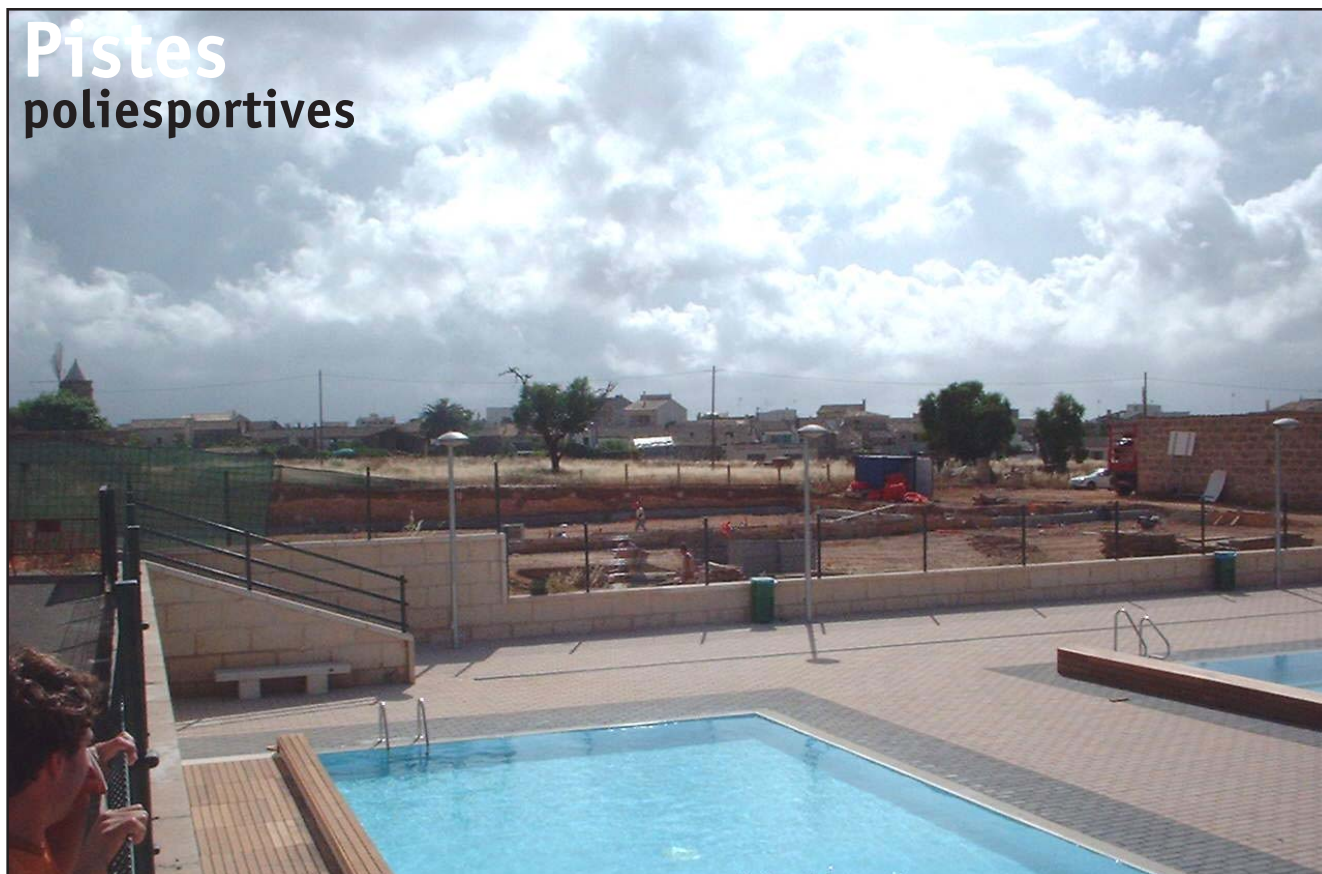
Fotografies d'**Alexandre Mulet**

Pistes poliesportives

noticiari

DESDOBLAMENT DE LA CARRETERA DE MANACOR

Segons informava el Diari de Balears, de fonts de la Conselleria d'Obres Públiques del Govern Balear, el desdoblament de la carretera de Palma-Manacor, entre Son Ferriol i Montuïri implicarà 474 expropiacions a propietaris de finques. D'aquestes, 312 afecten el municipi d'Algaida. El total d'expropiacions suposaran per a l'executiu una despesa de 4.518.679 €, que seran abonats al propietari en un percentatge del 70% en el moment de produir-se l'ocupació. La resta es pagarà una vegada finalitzat l'expedient.

La conselleria ha començat a elaborar els expedients d'expropiació, la tramitació dels quals sol tenir una durada de sis mesos. Es calcula que les ocupacions podrien començar el gener del 2003.

OBRES ALS SANTUARIS DE GRÀCIA I SANT HONORAT

El Govern invertirà 60.000 € en la rehabilitació dels mals ocasionats pel temporal del passat mes de novembre i que afectaren la muntanya de Sa Falconera. En aquests moments l'accés al Santuari de Gràcia resta tancat pel perill que suposen els desprendiments. El president Francesc Antich, el conseller de Presidència Antoni Garcies, els batles de Llucmajor i Algaida, a més de representants del bisbat es reuniren a finals del passat mes de juny al Santuari de Sant Honorat per valorar la situació i analitzar quines han de ser les actuacions que s'han de dur a terme i que també afectaran al Santuari de Sant Honorat, on es vol reconduir les aigües fluvials i residuals per evitar possibles inundacions.

ESCACS

Copa de Mallorca

El club d'Escacs Algaida ha marcat una fita històrica amb la classificació per a la final de la Copa de Mallorca, en coalició amb la Unió Marratxí. En una disputada semifinal s'imposaren al potent equip Sa Dragonera, de primera categoria per 6-4, i arribaren a la final juntament amb el fortíssim equip Casa Catalana de categoria Preferent que, amb l'actual campió de Balears a les seves files, acompanyat d'uns quants companys d'alt nivell, el converteixen en un dels millors equips de l'illa. I, a més, els va tocar jugar la final dins ca seva. Per tant, l'Algaida-Unió Marratxí partia clarament com a víctima, però els jugadors algaidins estaven animats per la seva brillant trajectòria en aquesta competició i disposats a apurar les seves petites possibilitats o a vendre cara la seva derrota. Llàstima que un imprevist de darrera hora no permetés que el jugador Jordi Valls pogués jugar la final. A més de privar l'equip d'un bon jugador, s'hagué de cercar el substitut a marxes forçades i retocar el conjunt, cosa que va provocar que els algaidins arribassin un poc nerviosos a la disputa d'un fita tan important. Així i tot, l'equip va lluitar i va acabar perdent per 7.5- 2.5. Un resultat bastant clar que possiblement reflecteixi la diferència entre els dos conjunts i que no entelava la bona actuació dels nostres representants en aquesta competició, que ha superat les previsions més optimistes i, com dèiem, quedarà marcada dins la història del club.

Torneig Fires i Festes de Manacor

Quatre jugadors del club algaidí han participat en aquest torneig: Toni Ripoll, Joan Crespí, Jordi Valls i Sebastià Massanet. Tots quatre ho han fet dins la màxima categoria i han tengut una bona actuació, però hem de destacar la de Toni Ripoll que ha aconseguit la tercera posició.

pina

Antigues finques o noves partions?

Capbussats pel Decret de Nova Planta de 1715, que anul·lava el Regne de Mallorca, em sembla que deu ser en aquest moment que apareix per devers els Sons Barreres de Pina una contarella o rondalla, a l'hora d'ara un bes-llenguatge, referent a un tal rei Bitzoc.

Per altra banda, caldria recordar que els de la casa de Borbó centralitzaren totes les administracions dels regnes de les Espanyes. Aquesta actitud és fortament rebutjada pels mallorquins, decantant la seva simpatia cap als de la casa d'Àustria. Dita centralització es féu efectiva al Regne de Mallorca amb el Decret de Talla el 1715. Seria de resultes de l'aplicació que per devers Son Servera hi arriba a viure un Senyor Corregidor?

La noblesa mallorquina s'oposà a pagar els tributs personals defensats pel fur autonòmic. No obstant això, no pogueren esquivar i pagar molt car les contribucions pels seus béns i propietats i varen haver de dividir, xapar i reduir en petites heretats i sorts, com encara veim per sa Coma des Llevant proper de Pina.

Moments de fites majúscules per Pina: allà pel 1855 ens arriba la desamortització d'en Madoz, que acabava per vendre tots els béns morts ("tierra muerta", deien ells) de totes les comunes, béns eclesiàstics o d'antigues ordres militars. Casualment, per aquestes dates es construeix la nova església de Pina, comença en aquest llogaret d'Algaida la nova congregació de les Filles de la Misericòrdia o Monges Blaves i al mateix temps es consolida la possessió de Son Ribes.

El decret de Madoz a l'article tercer diu: "Es durà a terme l'espoliació de tots i cada un dels béns que aquesta llei fa vendre, i d'ells es duran a pública subhasta totes les finques o sorts a mesura que es presentin els compradors, i no podran reclamar els drets de dites finques mentre no ho exigeixi el seu valor".

I com podien reclamar els pobres treballadors de per devers Lloret, Algaida o altres indrets?

I quin serà el motiu que per Pina encara s'hi

senten remors que els antics fugiren o es traslladaren d'un lloc a l'altre, empesos per la insolubilitat dels aiguamolls dels baixos?

Què hi ha de cert darrere tot aquest bugat?

Afegeix el mateix decret a l'article quart: "Els qui comprin finques o sorts quedaran obligats a pagar en metàl·lic la suma que es decideixi de la següent manera: al comptat el 10%; durant els dos primers anys el 8%; els anys següents el 7%; i cada any dels vinents el 6%. D'aquesta manera tot quedarà quitat als 14 anys".

Aquell polític, en Madoz, a cop de decret fa desaparèixer del mapa les antigues confraries, els ordres militars de "Santiago", "Calatrava", "Alcántara", "Montesa" i "San Juan de Jerusalem". A un d'aquests ordres militars pertanyé l'antiga possessió de Marina. L'amo d'aquesta possessió desapareguda el trobam en pintura al quadre de Sant Josep de la nostra església amb cèdula suplicant per la pagesia malmesa.

Els antics frares de per Lloret, Sineu o altres rodalies ja havien hagut d'abandonar la nostra Mallorca per l'altra desamortització de Mendizábal, xueta financer andalús, que es posà aquest nom i que es deia Juan Álvarez Méndez el anys 1835-1836.

Si el topònim Algaida vol dir "bosc humit" i tot el mot està arrelat dins la moreria; si el topònim, farcit de llatí, Pina ens descriu que està a un lloc que significa "damunt la penya; per altra part, si Castelletx està compost per dos sufixos, un d'àrab i l'altre de llatí, i el llogaret de Randa vol dir en àrab "llorer" o planta aromàtica, bé és possible que Pina seria molt antic i, per què no?, el més antic. Però no ho traduïm a la lleugera. Topònim, sí. Poblat, o alqueria, o parròquia, o batllia, o jurat, s'haurà d'estudiar. Ni la font ni els nostres talaïots ni els creuers de camins ens poden donar a entendre que Pina sempre ha estat poblat jurídicament i de fet ja que, espargits per tota Mallorca, en trobam a balquena.

Pep Eivissenc

noticiari de l'ocb d'algaïda

Properes activitats previstes

Per celebrar les **FESTES DE SANT JAUME** d'enguany hem organitzat, en col·laboració amb l'ajuntament, dues activitats:

Al nostre local social hi haurà una exposició de dibuixos a sanguina i de pintures a l'oli del nostre amic **FRANCESC LLAVINA**.

La inauguració serà dia **19 de juliol a les 19.30 hores**. L'exposició romandrà oberta dels dies 19 al 21 i del 24 al 28 de juliol, i l'horari serà de les 11 a les 13.30 i de les 18.30 a les 21 hores.

Al casal Pere Capellà, i a les **22 hores, dijous dia 18 de juliol** hi haurà la conferència "**L'art de glosar**", a càrrec de **FELIP MUNAR**, professor de la UIB i autor del llibre *Manual del bon glosador*.

Després d'una breu introducció teòrica, el professor ens convidarà a tots a fer les nostres pròpies gloses.

A manera d'aperitiu del que pot ser la vetlada, hem seleccionat del llibre esmentat, Manual del bon glosador, un esplet d'endevinalles perquè tracteu de trobar-ne la solució. En qualsevol cas, si assistiu a la conferència segur que traureu el gat del sac. (Una pista: la solució de les dues darreres és un nom de persona).

Com a casa, és petitona;
ningú la vol habitar,
però hi va gent a xerrar
amb qui no hi és, qualche estona.

Treballadors més sortats,
certament, ben pocs se'n troben:
només fan feina quan volen
i el patró no els vol cansats.

Si un es mou, l'altre s'atura:
emperò no es deixen mai:
junts van a fer son treball,
i són humils per natura.

Quan em pos a navegar
puc arribar molt enfora,
sense sortir a defora
ni ficar-me dins la mar.

És virtut molt principal
i un bellnom, per a una dona;
qui en té, creu que al final
li arribarà cosa bona.

Si has mirat el nom, atent,
ben pulcre t'haurà semblat;
i és el d'un sant, declarat
patró de tot l'Occident.

XV FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA CLÀSSICA

A CURA I MANCOMUNITAT DEL PLA DE MALLORCA

JULIOL

ALGAIDA. 21 diumenge.
ORQUESTRA SIMFÒNICA I CAPELLA MALLORQUINA
Església Parroquial. 22 hores.

VILAFRANCA. 28 diumenge.
ORQUESTRA "NONETTO" DE CORDOBA
Teatre Municipal. 18.30 hores.

AGOST

LLUBÍ. 3 dissabte.
MIJAN SAX (Quartet Metal)
Església Parroquial. 21 hores.

SENCELLES. 10 dissabte.
HUNGARIAN VIRTUOSI ORCHESTRA
I CLAUDI ARIMANY (solista)
Església Parroquial. 19 hores.

ARIANY. 18 diumenge.
QUARTET DE CORDES "Ciutat de Barcelona"
Església Parroquial. 21 hores.

SANT JOAN. 25 diumenge.
DUET PIANO "FRANCESC BLANCO I MARIA VICTÒRIA CORTÈS"
Església Parroquial. 20'30 hores.

SETEMBRE

COSTITX. 1 diumenge.
ORQUESTRA QUINTET METAL "PABLO SOROZÁBAL"
Església Parroquial. 21 hores.

SANTUARI DE CURA. 8 diumenge.
COR DE CÀMERA "STUDIUM"
Aula de gramàtica. 20 hores.

notícies d'arxiu

Inventari del cafè de can Mulet (cap al 1920)

Relacion del inventario del casino de Dña. Francisca Mulet
del que se hace cargo D. Onofre Gomila Company:

Embudos.....	2
Cucharitas para cafe.....	14
Platillos para id	21
Doble decilitro	1
Jarro de lata	1
Vasos grandes	6
id medianos	7
id pequeños	12
Copas para licor	19
Botellas para licor.....	12
id de dos litros.....	1
id de tres cuartos.....	30
Cafeteras en buen estado	2
Ollas de lata	2
Cubos	2
Sillas en buen estado	40
Mesas de madera.....	9
id de marmol	1
Vidrieras.....	1
Mostrador con piedra artificial.....	1
Tazas para cafe	19
Garrafrones de 16 litros.....	34
id de 8 id	3
Braseros	1
Mapas	8
Palanganas (Ribellans)	2
Pote de cristal	1
Juego de dominó.....	1
Botellas de un litro.....	3

LA PROPIETARIA

P. O.

Pedro Ant. Mulet

EL ARRENDATARIO.

Onofre Gomila

Us oferim, com a curiositat, aquest document, l'inventari dels béns del "casino" que hi havia a la Plaça núm. 7. Es tracta de l'edifici que actualment allotja "Sa Nostra" i que tradicionalment ha estat conegut com a "Cafè de Can Mulet", on primitivament hi havia la portassa d'aquest llinatge.

L'inventari es va fer amb motiu de la cessió del cafè per a la seva explotació a Nofre Gomila i deduïm que és dels anys 1920 a 1924 per comparació amb altres documents. Sabem que el 1928 el cafè seguia a càrrec del peó caminer, Nofre Gomila, i el titular era Salvador Mulet. Aleshores era el local social de la "Juventud Algaidense" i va ser objecte d'un tancament per part del Govern Civil "por alborotos". Això era durant la dictadura d'en Primo de Rivera. Potser parlem d'aquest avalot o renou en una altra ocasió.

I res més. Fixau-vos en la pobresa de mobiliari i existències amb què funcionava el que sens dubte era un dels millors cafès del poble.

una xerradeta amb... **donya JOANA BALAGUER**

En aquell temps, que era al principi que jo feia de mestra, va sortir una llei que es deia de Villar Palasí, així com ara ha sortit aquesta de la LOGSE, que vosaltres ho heu sentit a dir, i varen dir que això dels nins de sis anys fins als catorze mesclats no estava molt bé. I varen començar, però això es va fer a través de molts d'anys, a posar els de primer junts, els de sis anys, els de set anys... I clar, ens trobàvem que en aquestes escoles d'aquests poblets, només hi havia un mestre home i una mestra dona, perquè no anaven junts els nins i nines, anaven ben separadets. I clar, hi havia dotze o tretze nines i dotze o tretze nins. I tots, des de sis anys fins a catorze, tots junts. En vistes d'aquesta llei varen donar permís per poder mesclar nins i nines, que va ser com un miracle. I el mestre i la mestra agafen un grupet des de sis anys fins als deu i l'altre fins als catorze. Fins al tercer curs o quart anaven amb un mestre i els altres amb l'altre. I ja no anaven tan mesclats.

El lloc, el poblet, era ideal, era un encant. Però jo era molt jove i tenia la il·lusió que s'aplicàs aquesta llei i poder estar a unes escoles que cada mestre pogués estar amb un grup de nins diferents. D'aquest poblet, de la Pera, us he de contar una altra cosa molt curiosa, i és que els poblets allà estan a molt poca distància un dels altres: dos quilòmetres, tres. És població disseminada. I a un quilòmetre o quilòmetre i mig, que només era un carrer tot recte, tot recte, es veia un altre poblet que es diu Púbol. I aquí està enterrada la dona d'en Dalí, na Gala. Però en aquell temps en Dalí i na Gala eren joves i venien allà. Era un esdeveniment. Tenien un castell, el castell de Púbol i nosaltres, amb els nins i nines de la classe, hi havia qualche horabaixa que ens n'anàvem a Púbol, que era igual que aquí, per exemple, de la plaça a l'hostal. I ja era un altre poble. I vèiem el castell, home, per dins no el vàrem veure, però sabíem que allà hi anava en Dalí amb la seva dona i que era la seva casa d'esbarjo. Aquest poblet era una cosa molt diferent a les escoles que vosaltres coneixeu perquè, imaginau, tots els nins des de sis anys fins a catorze, mescladets i poquets. Però era molt agradable. Casi, casi era una cosa familiar.

Ja éreu casada quan vàreu començar?

No, em vaig casar al cap de poquet, però encara no ho era.

Què cobràveu, si no és indiscreció, quan vàreu començar?

La primera nòmina era de tres mil cinc-centes pessetes exactament.

Va ser difícil començar?

No, difícil no. Es comença amb molta d'il·lusió i ja estàs preparada per a allò i t'és una novetat, una dificultat no.

Teníeu molta il·lusió?

Moltíssima, no us ho podeu figurar.

Quines coses han canviat de quan vàreu començar a ara?

Han canviat moltes coses en tots els sentits. Ha d'haver canviat l'escola perquè si no, ja estaríem ben arreglats. Imaginau-vos que quan vaig començar a escola no hi havia cap casa que tengués televisor. Als pobles hi havia un televisor al bar. Les cases particulars no en tenien. Els al·lots, quan arriben ara a s'escola, tenen una informació que ho havien tenguda mai. Quan estaves amb els al·lots i els explicaves coses que havien passat, una notícia del diari, que nosaltres sabíem perquè havíem vist la televisió del bar, coses que vosaltres sabeu de "carretilla" i per a ells eren un esdeveniment. Era tot com a més especial. Ha canviat també el material. Si ara veiéssiu els llibres que tenien els de la vostra edat, eren uns llibres que pareixien la Bíblia, tot de lletreta petita i a un raconet un dibuixet, petit, en blanc i negre. Els dibuixos, els mestres els fèiem a la pissarra. No teníem un esquelet, l'havíem de dibuixar a la pissarra i posàvem els noms dels ossos. El llibre donava molta d'informació escrita però, de visual, poca. I altres coses: No hi havia ordenadors. Aquí hi ha ara molt més material. L'ensenyança, és a dir, el mestre enfront de l'alumne, això no ha canviat, perquè això és etern. És un aprenentatge en una circumstància determinada. Totes les circumstàncies exteriors han canviat, l'escola també ha canviat, els mitjans, les maneres de fer les coses.

Han canviat molt els nins i nines de llavors a ara?

Idò, en certa manera, sí. Perquè ja us dic que han tengut uns estímuls exteriors que els fan ser d'una altra manera. Llavors venien a classe i quan el mestre feia una passa, tothom quedava quiet, callat, esperant, a l'expectativa: què farà el mestre? què dirà el mestre? Ara el mestre és gairebé un company més que us dona una instrucció que l'heu de menester, però no hi ha aquesta actitud, distant en certa manera, que llavors se li deia respecte. Però el respecte en sí no és això, és una altra cosa. Perquè respecte és

una actitud interior cap a una persona, no aquelles coses exteriors que fas. Però sí se li feia... El mestre s'aixecava i mirava... i tothom ben callat. No importava que cridassin molt. I així era una altra actitud.

I la manera d'ensenyar?

Quant a la manera d'ensenyar, hi ha més mitjans. Hi ha altres coses que llavors no s'ensenyaven. Hi ha la informàtica, els idiomes. I si tenim més tècniques i més mitjans canvia en certa forma. Perquè en sí l'ensenyament sempre té un punt comú i que sempre és igual.

Són diferents les normes de convivència d'ara i d'abans?

Sí, jo diria que eren més austeres. Hi havia com a més disciplina. Es tenia més respecte a les persones majors, als mestres, com si fossin autoritats, com a més intocables. Ara, els nins, els nins sempre són nins, i aquesta matèria primera, més o menys és la mateixa.

Què se sent quan un és mestre?

En primer lloc se sent molta responsabilitat. Perquè dius, amb el que jo faci es formaran aquestes persones i això és una gran responsabilitat.

Us ha agradat?

Sí, sí, m'ha agradat.

Heu fet moltes vegades de tutora?

Ui, sí he fet moltes vegades de tutora! Mira, més de trenta anys he fet de tutora. Ja us he dit que trentanou anys he estat mestra i ara fa uns poquets anys que no he tengut tutoria. Però la immensa majoria d'anys he fet de tutora.

Us ha agradat?

Sí, moltíssim, moltíssim.

Ara que ja heu fet de mestra, hauríeu triat una altra carrera o estau satisfeta?

No, no, no n'hauria triat d'altra. Va bé així.

Com s'han portat els alumnes amb vós?

Idò mira, els alumnes amb jo s'ha de dir que s'han portat bé. Ara, que he tengut qualche alumne, que en qualche moment determinat dius: –Ai, aqueix és *tremendo*, que te pareix que et fan enrabiar. Però això jo no crec que sigui portar-se malament. És un caràcter determinat, que a un moment determinat fa unes coses determinades.

Us heu sentit qualche vegada ofesa pels vostres alumnes?

Ofesa mai, mai.

Heu tengut qualche vegada un alumne o alumna preferit?

Que va! Això amb els mestres és impossible. Ho pareix a vegades. Ara tal volta vosaltres deis: "aquella és la preferida del mestre" o "la duu d'aquell, la duu d'aquell". Però heu de tenir en compte que no tots els caràcters són iguals. Hi ha qualche nin que té un caràcter que no es pot estar quiet i clar, la mestra voldria que tothom estigués amb ordre, que escoltassin, que aprofitassin, i a aquell li ha de cridar l'atenció tot lo dia i pareix que aquell és l'ovella negra, "la duu d'aquell". No és vera. O qualcú que està quietet, que fa les cosetes ben fetes, escolta, ho sap quan diuen les coses i el mestre diu: "Ho veis, que bo?" i pareix que és es preferit. Però no és així. Perquè ara figurau-vos: la mestra, aquí, davant vosaltres, us mira de cara. Just que us miri, així, no pot tenir ningú preferit. Ara aquí jo tenc les meves mans amb els dits, així. I jo mir les meves mans. Quin dit us pareix que estim més?

El de l'anell.

Ah que sí, que ho pareix? Idò no. Perquè si em deien que em tallen aquest, jo diria que no, en absolut. Jo dels meus dits no en tenc cap de preferit. És un costum, igual de el costum de dir "aquest nin fa el que toca" o "aquest nin que calli". Els alumnes, en el fons, quan es miren a la cara i veuen aquelles personetes que encara no han acabat de créixer i que s'han de fer madures i estan pendants de tu, que els donis exemple o el que saps i encara que no s'ho plantegin és així, els aprecies immensament a tots.

Estau contenta de retirar-vos o us estimaríeu més quedar de mestra?

Mira, jo he de dir que estic contenta, perquè ho faig voluntàriament. Però, si volia, segons la llei que hi ha ara podria fer de mestra cinc o deu anys més. Però, per llei també, em puc retirar. Em puc jubilar. I aquesta llei és de la jubilació anticipada LOGSE. I quan duus molts d'anys de serveis i en vistes en aquesta llei et donen opció de retirar-te... Jo us he dit d'aquella llei que va sortir quan jo vaig començar. Amb aquella llei també varen donar opció, durant uns anys, que la gent es jubilàs. Perquè quan hi ha una llei, hi ha tota una sèrie de coses que són diferents i a aquella persona que ha fet molts d'anys classe i que està acostumada a fer-ho d'una manera determinada, amb aquests altres sistemes, si hi ha qualcú que li fa pèrdua i ja es mereix, pel que ha fet, retirar-se, li donen aquesta opció. I jo estic contenta perquè agaf aquesta opció voluntàriament. M'estimaria més fer classe si hagués decidit seguir fent classe, però he pres aqueixa decisió, idò m'agrada la decisió que he pre-

sa. I hi ha una altra cosa. Ara hi ha moltíssima gent que són mestres i no es poden col·locar i si ens retirem, els que podem, donam opció que altres persones, que són més joves i que poden estar més acostats a vosaltres per l'edat, tinguin una plaça i estiguin amb vosaltres.

Us fa pena anar-vos-en?

No, no puc dir que em faci pena. Perquè sabeu que jo visc a Algaida i us seguiré veient. No faig un canvi molt gros. No és dir: ara jo m'acomiad d'una cosa. Seguirem fent vida en comú. Ens toparem pel carrer. Veuré l'escola.

Què és el més difícil o estrany que heu hagut d'ensenyar?

Ara això, ja podeu riure, o ja pot ser estrany i sobre-tot si surt en es Saig. És el català. Perquè de cop i volta et diuen: "-Has xerrat castellà durant vint-i-cinc anys a l'escola i has fet vint-i-cinc anys totes les assignatures en castellà... -Venga, niños la tabla, dos por dos...". I després et diuen: "-Aquí hi ha un text que l'has d'ensenyar i que és de l'assignatura de català." El mallorquí, jo l'he sabut sempre, l'he xerrat sempre. Però amb la meva formació i les meves circumstàncies de la immensa majoria des temps que he fet classe "era como las zapatillas, para ir por casa". Es xerrava amb els amics, es xerrava amb els pares, amb els germans. Però per a tots els assumptes oficials, ja tenies el castellà. Ja era un mecanisme cerebral que el tenies ben, ben desenvolupat. Te n'anaves a ca teva, en mallorquí. Te n'anaves a Palma, a un lloc oficial, "Buenos días". Tot en castellà. I a l'escola, com que era oficial, començàvem amb "Buenos días" i acabàvem amb "Buenas tardes". Per ventura en els pobles, hi havia que els mestres, en temps del pati o particularment, xerraven en mallorquí amb els alumnes, però les assignatures les feien en castellà. I això era com una "estraperlada" que diguéssim, de xerrar el mallorquí, perquè s'havia de xerrar el castellà des que començàvem fins que acabàvem.

Heu tengut molts de problemes fent de mestra?

Clar. A l'assignatura de la vida, hi ha més problemes que a les matemàtiques. I la professió, la que tenguís, és una part de la vida. I hi ha problemes. Però els problemes és el més bo que pot passar, perquè els has de resoldre. I és allò que et fa ser madur, ser persona i després, quan has resolt els problemes, et ve una felicitat, i engreixes i dius, mira, que ho som de bona, que ho he resolt. He tengut problemes. Ah... i una cosa. Humanament parlant, aparentment, una època determinada, una escola determinada, uns alumnes determinats eren "coser i cantar". No hi havia cap problema. Oh sí, beníssim, beníssim. Idò ara

reconec que quan no has tengut problema, allò és com que menjar-te un gelat. I que el que vertaderament et forma i que després et dóna una alegria és haver tengut un problema i l'ensenyança que et dóna. El que passa és que quan hi ha un problema no s'han d'estirar els cabells, s'ha de resoldre es problema. Us pareix que aprendríeu matemàtiques sense problemes? No aprendríeu a viure sense problemes. A la vida o a la professió que es tenguís sorgeixen problemes. Perquè va junt amb el que és la persona humana, tenir problemes. I crec que és molt positiu.

Quant temps fa que féu escola a Algaida?

Vint cursos.

Com era l'escola d'Algaida quan vàreu començar?

L'estructura primitiva era igual. Han fet separacions a les de baix, a l'escoleta. Han fet una pista més, els vestuaris. Però a l'edifici, hi havia aquestes mateixes finestres amb aquests mateixos panys i aquesta mateixa fusta. I no només quan vaig venir, sinó quan jo venia a escola. Que jo en aquesta classe hi he estat com a alumna.

Us heu sentit bé en aquesta escola?

Sí, sí, m'he sentit bé. Ja sabeu que sempre hi ha moments bons i moments dolents. I en vint anys passen moltes de coses, sempre tens moments d'aquests problemàtics, però que després et fan ser més.

Han canviat molt les coses a l'escola d'Algaida?

Quant a l'edifici, ja us ho he dit. Quant a professors, eren molts menys. Eren vuit, i mirau quants som ara. També han canviat els mitjans. No hi havia fotocopiadora, ni enquadernadora, ni plastificadora. Crec que hi havia una màquina d'escriure i ben "carraqueta". Tenim molts més mitjans ara, molt més material i molts més mestres, més del doble.

Quina és la vostra escola ideal?

La meva escola ideal. Bé, jo quan pens en una escola ideal no pens en un edifici, o no pens en uns mitjans com ordenadors, màquines, molts de llibres. Pens en una comunicació entre un mestre i uns alumnes. I l'escola ideal seria que aquesta comunicació fos amb amor. I que aquesta comunicació fos quan el mestre fos un poc alumne i l'alumne un poc mestre. Que hi hagués una intercomunicació. Perquè sempre s'aprèn el que s'ensenya. I tota la vida, encara que tenguís cent anys, aprens coses. I els mestres ensenyen unes coses que els alumnes no saben perquè tenen uns anys que és impossible que les sàpiguen, però els mestres també aprenen dels alumnes. Cada persona és una ensenyança.

Els alumnes de 6è

una xerradeta amb...

donya JOANA BALAGUER

Professora de la nostra escola des de fa molts d'anys, es va retirar el passat mes de juny, en acabar el curs escolar. Per això, els alumnes i les alumnes del sisè curs vàrem decidir fer-li una entrevista perquè ens explicàs el que han estat les seves experiències durant tots aquests anys de mestra.

Quant de temps fa que feis de mestra?

Fa trenta-nou anys.

Quina edat teníeu quan vàreu començar a fer de mestra?

Vint-i-un.

A on vàreu estudiar?

Vaig estudiar a l'Escola de Magisteri de Palma.

De petita, ja sabíeu que volíeu ser mestra o ho vàreu decidir més tard?

Bé, de petita, petita, no. Més o manco més tard. No molt tard, però, per ventura tenia setze o disset anys, una cosa així... o quinze.

A quines escoles heu estat?

De mestra? Idò mira, a sa Pobla, a una escola que es deia Nuestra Señora de Vialfàs. I us diré perquè ho dic en castellà i és que quan jo vaig començar a fer de mestra i durant més de vint-i-cinc anys ho fèiem tot en castellà. Quan entràvem a classe deien "Buenos días" i començàvem en castellà. I totes les assignatures en castellà. Tal vegada, si xerraves en particular amb els alumnes xerraves en mallorquí, però qualcú ja, per costum de dins la classe, al mestre ja li xerrava en castellà. I a posta et dic Nuestra Señora de Vialfàs, perquè aquesta escola tenia aquest nom i ara supòs que l'hi han canviat. Li deuen dir Nostra Senyora de Vialfàs, però així se deia. I també, a sa Pobla mateix, a un altre grup que era l'Escola Graduada Primo de Rivera.

A quina us ha agradat més?

De les escoles on he estat? Idò mira, totes les escoles tenen qualque cosa que m'agrada. Per ventura d'una t'agradarà una cosa, d'una altra t'agradarà l'altra, però a totes, més o menys, hi ha una cosa que t'agrada. El que, clar, som persones humanes i sempre, a un lloc, trobes un ambient que és més afí a així com tu ets. O també una època determinada, que els alumnes són d'una manera especial. A través dels anys canvia un poc l'assumpte. I si he de dir això, en especial, he de dir que totes m'han agradat, perquè totes han tengut una part positiva. L'escola que em va fer més "marca" va ser una que es deia Infante Don Felipe, de Palma, on vaig estar 12 anys.

Quina va ser la primera escola? Com era?

La primera escola crec que ja ho he dit, a sa Pobla i també m'heu demanat totes les escoles on he estat i no els he dites, només he dit la primera. Els he de dir totes? Després de l'Escola Graduada vaig estar a Girona. I a Girona vaig estar a un poblet que li deien Corçà, a devora una població molt gran, la Bisbal, però el poblet on feia de mestra era molt petit. Era un poblet d'aquests que veis a les pel·lícules: unes muntanyetes, uns riuets. L'escola era unitària. Anaven a escola des que tenien sis anys fins que en tenien catorze, amb el mateix mestre, i a pesar que fossin de diferents edats. Eren poquíssims alumnes: quinze com a màxim.

Després vaig estar a un poblet així que es deia la Pera. Era una cosa de conte, ja no de cine, de conte.